

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี
ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
FACTORS AFFECTING ON THE QUALITY OF THE TAX AUDITOR'S
REPORT IN BANGKOK AND METROPOLITAN AREA

สราวุฒิ ศรีหาวงษ์
SARAWUT SRIHAWONG

ค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

FACTORS AFFECTING ON THE QUALITY OF THE TAX AUDITOR'S
REPORT IN BANGKOK AND METROPOLITAN AREA

SARAWUT SRIHAWONG

INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTAIL FULLFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2019
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและ
รับรองบัญชีของผู้สอบภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและ
ปริมณฑล

FACTORS AFFECTING ON THE QUALITY OF
THE TAX AUDITOR'S REPORT IN BANGKOK AND
METROPOTITAN AREA

นักศึกษา

สรารุณี ศรีหาวงษ์ รหัส 62503271

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

บัญชี

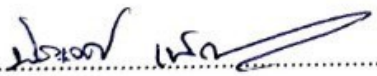
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ดร.ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล

คณะกรรมการการสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัทธ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

..... กรรมการ
(ดร.ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นับการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

วันที่ 25 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2563

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบ และรับรองบัญชีของผู้สอบภาษีอากร ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
คำสำคัญ	คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ความรู้ความสามารถ / ความเที่ยงธรรม / ทักษะทางวิชาชีพ / ผู้สอบบัญชีภาษีอากร
นักศึกษา	สรารุณี ศรีหาวงษ์ รหัส 62503271
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ดร.ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตัวอย่าง คือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 340 คน แบ่งเป็นกรุงเทพมหานคร 243 คน และปริมณฑล 97 คน ใช้วิธีสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์งานสอบบัญชี ความเที่ยงธรรม และทักษะทางวิชาชีพส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 แสดงว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความเที่ยงธรรม รวมทั้งทักษะในการทำงานสูงส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีสูงขึ้นไปด้วย

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สามารถเสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรรย์ศักดิ์ คณบดี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สารพัด ประธานกรรมการสอบ ดร.ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล กรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำปรึกษาด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้ศึกษา ได้ตระหนักถึงความทุ่มเทและความตั้งใจของอาจารย์และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ ดร.ชลิต ผลอินทร์หอม และคุณสุรเดช เล็กแจ๋ง ที่ได้ให้ความรู้และแนวทางในการดำเนินงานวิจัย รวมถึงคณาจารย์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ผู้ให้ความรู้ ตลอดจนเจ้าของผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์และเอกสารวิชาการทุกท่าน ที่ผู้ศึกษาได้นำมาศึกษาเพื่อประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการวิจัยในครั้งนี้ทุกท่าน

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ ดร.สิงห์ชัย อรุณวุฒิพงศ์ ดร.ปัญญภูณ เทพประสิทธิ์ และคุณสุริยะ ธีระวัฒนสาร ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์พิจารณาตรวจสอบ ประเมิน พร้อมเสนอแนะสำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่สละเวลาในการให้ข้อมูลและกรอกข้อมูลตอบแบบสอบถาม เพื่อประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ร่วมหลักสูตรบัญชี ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และแบ่งปันประสบการณ์ ช่วยกันคิดและแก้ปัญหาต่างๆ ในการจัดทำรายงานการค้นคว้าอิสระฉบับนี้จนสำเร็จเป็นที่เรียบร้อย

ท้ายนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา และครอบครัวที่คอยสนับสนุน และเป็นกำลังใจในการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วง ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

สรารุณี ศรีหาวงษ์

สิงหาคม 2563

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
กิตติกรรมประกาศ.....	II
สารบัญ.....	III
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญรูปภาพ.....	VIII
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	3
คำถามของการศึกษา.....	4
สมมติฐานของการศึกษา.....	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
นิยามศัพท์.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรอง บัญชี.....	13
ทฤษฎีตัวแทน.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 ระเบียบการศึกษา.....	31
รูปแบบการศึกษา.....	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	33
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม.....	39
ระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการ ตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....	42
การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Analysis).....	59
การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน.....	61
ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	73
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	74
สรุปผลการศึกษา.....	74
ผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษา.....	76
อภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	80

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	85
ภาคผนวก ก แบบตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือโดย	86
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	95
ประวัติผู้ศึกษา.....	105

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตารางสังเคราะห์ตัวแปร.....	29
2 การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ.....	32
3 ตารางแสดงชื่อภาษาไทย ชื่อภาษาอังกฤษ อักษรย่อ ของตัวแปรและตัวชี้วัด.....	37
4 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม.....	39
5 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบ บัญชีภาษีอากร.....	43
6 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....	44
7 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์งานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....	47
8 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....	51
9 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....	54
10 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบ บัญชีภาษีอากร.....	58
11 แสดงผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปร.....	60
12 ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบ บัญชีภาษีอากร โดยรวม.....	61
13 การตรวจสอบตัวแปรอิสระปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบ และรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....	62
14 ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบ บัญชีภาษีอากร ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....	62
15 การตรวจสอบตัวแปรอิสระปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบ และรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชี ภาษีอากร.....	63
16 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระด้านความรู้ ความสามารถ ส่งผลกระทบต่อ คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
17	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระปัจจัย ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ด้านประสิทธิภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....	65
18	การตรวจสอบตัวแปรอิสระปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและ รับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ด้านประสิทธิภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ภาษีอากร.....	65
19	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระด้านประสิทธิภาพงานสอบบัญชีส่งผลกระทบต่อ คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....	66
20	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระปัจจัย ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษี อากร ด้านความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....	67
21	การตรวจสอบตัวแปรอิสระปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและ รับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ด้านความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....	68
22	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระด้านความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชี อากร.....	69
23	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระปัจจัย ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษี อากร ด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....	70
24	การตรวจสอบตัวแปรอิสระปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและ รับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....	71
25	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษี อากรส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชี อากร.....	72
26	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	73

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	3

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการที่ภาคเอกชนมีการขยายตัวอย่างมากตามเศรษฐกิจโลกนั้น ประเทศไทยได้รับผลกระทบคือภาระที่จำนวนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีไม่เพียงพอเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงบการเงินที่ต้องให้มีการรับรองอย่างมีคุณภาพ กรมพัฒนาธุรกิจการค้าซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลได้มีมาตรการร่วมกับกรมสรรพากรในความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาคาดแคลนผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จนเมื่อพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ประกาศใช้และมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2543 โดยให้ยกเลิกการตรวจสอบและรับรองงบการเงินของห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และมีทรัพย์สินรวมไม่เกิน 30 ล้านบาท จากกรณีที่มีการยกเลิกดังกล่าวส่งผลกระทบต่อภาระที่งบการเงินที่ต้องนำส่งให้กรมสรรพากรนั้นเกิดปัญหาขึ้น เพราะตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร กรมสรรพากรยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้บริษัท และห้างหุ้นส่วนต้องมีผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี ในการนำส่งงบการเงินต่อกรมสรรพากร พร้อมกับแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้ต้องมีการแก้ปัญหา โดยกรมสรรพากรได้มีการกำหนดวิชาชีพบัญชีขึ้นใหม่ซึ่งเรียกว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor : TA) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมสรรพากร แยกออกจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Certified Public Accountant : CPA) ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาวิชาชีพบัญชีแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และกรมสรรพากรได้ออกข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีภาษีอากร กำหนดให้มีการตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชี และหลักฐานอื่นๆ โดยผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีตามแนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐานไว้เพื่อให้ผู้สอบบัญชีจะสามารถวินิจฉัย และแสดงความเห็นได้ว่างบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นขัดกับข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญและเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปเพียงใด หรือไม่ ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2563)

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบและรับรองบัญชีสำหรับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก โดยมีหน้าที่สำคัญในการตรวจสอบและรับรองบัญชีห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลให้ได้มีการจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งในการปฏิบัติงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีผู้สอบบัญชีภาษีอากรจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดไว้ในคู่มือการปฏิบัติงานในเรื่องการจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ตามคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ท.ป.122/2545 เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานและการรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ.2545 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.147/2548 เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน และการรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ.2548 อีกทั้งในเรื่องต้องรักษามรรยาทในการตรวจสอบและรับรองบัญชี ต้องสอดส่องใช้ความรู้และความระมัดระวังในการตรวจสอบและรับรองบัญชีเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพพึงปฏิบัติ ต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงที่พบในการตรวจสอบ นอกจากนี้ยังต้องมีหน้าที่รักษามรรยาทในการปฏิบัติงาน มีความเที่ยงธรรม มีจรรยาบรรณของผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี ที่เรียกว่าจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอีกด้วย (กรมสรรพากร, 2563)

คุณภาพรายงานการตรวจสอบรับรอง เป็นส่วนหนึ่งสำคัญในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาชีพที่กำหนดนำไปสู่การแสดงความเห็นต่อรายงานทางการเงิน รวมทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้บริการและการมีคุณภาพงานสอบบัญชีที่ดีนั้นจะส่งผลต่อการเชื่อมโยงที่นำไปสู่ความสำเร็จในงานสอบบัญชี (นริษา ทองมณี, 2556) คุณภาพงานสอบบัญชีสามารถวัดได้จากรายงานการสอบบัญชีที่มีลักษณะเชิงคุณภาพที่ดีโดยการประยุกต์แนวคิดหลักเกณฑ์และข้อกำหนดตามมาตรฐานการตรวจสอบบัญชีรหัส 2420 (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing, 2563) คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี (The quality of the tax auditor's report) หมายถึง การตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชี และหลักฐานอื่นๆ โดยผู้ประกอบการวิชาชีพสอบบัญชีตามแนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐานไว้เพื่อให้ผู้สอบบัญชีจะสามารถวินิจฉัย และแสดงความเห็นได้ว่างบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นขัดกับข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญและเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปเพียงใด หรือไม่ ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้ (กรมสรรพากร, 2563)

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นผู้วิจัยเห็นว่าวิชาชีพบัญชีไทยยังขาดงานวิจัยเชิงประจักษ์ในเรื่องคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยผู้วิจัยให้ความสนใจในกลุ่มวิชาชีพบัญชีที่เกี่ยวกับงานสอบบัญชี ดังจะเห็นได้ว่ากลุ่มอาชีพนี้ต้องมีความรับผิดชอบอย่างสูงต่อการรับรองงบการเงินของธุรกิจต่างๆ จึงเป็นที่น่าสนใจศึกษาถึงคุณภาพรายงานการตรวจสอบและ

รับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ว่ามีปัจจัยอะไรบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนา ปรับปรุง หลักสูตรการศึกษาด้านวิชาชีพบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาสากลให้กับนักศึกษาบัญชีในประเทศไทย และเป็นแนวทางพัฒนาผู้สอบบัญชีภาษีอากร ให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะทางวิชาชีพ ทักษะการปฏิบัติงาน เกิดความชำนาญและเชี่ยวชาญในวิชาชีพ เกิดเชี่ยวชาญในงานตรวจสอบ และทำให้มีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการทำงานต่อไป

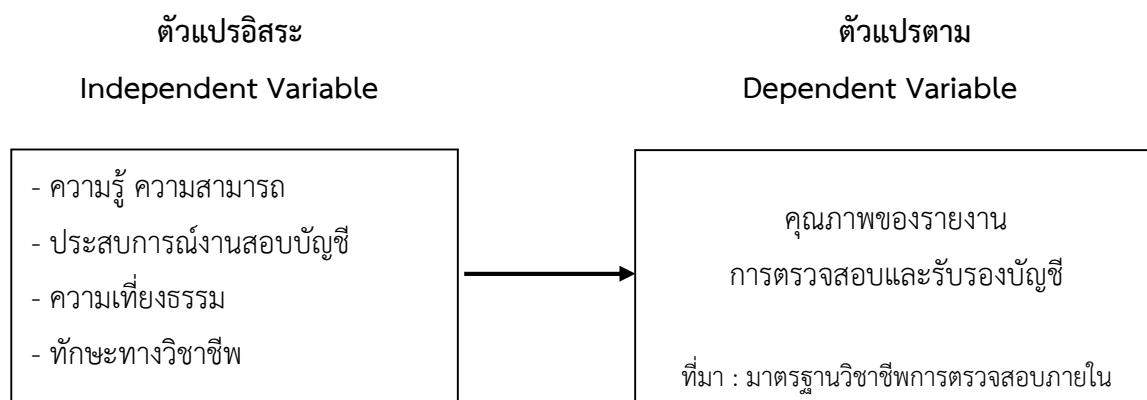
วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของความรู้ ความสามารถที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของประสบการณ์งานสอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของความเที่ยงธรรมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
4. เพื่อศึกษาผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

คำถามของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ มีคำถามของการศึกษาดังต่อไปนี้

ปัจจัยความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพงานสอบบัญชี ความเที่ยงธรรม และทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลหรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดสมมติฐานการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ความรู้ ความสามารถ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

สมมติฐานข้อที่ 2 ประสิทธิภาพงานสอบบัญชี ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

สมมติฐานข้อที่ 3 ความเที่ยงธรรม ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

สมมติฐานข้อที่ 4 ทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีการกำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แนวความคิดมาจากสมาพันธ์นักบัญชีสากล (IFAC) โดยได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับนักวิชาชีพบัญชี (IES) โดยเฉพาะ IES 3 กำหนดว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (Professional Accountant) จำเป็นต้องมีทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills)

2. ขอบเขตด้านประชากร และตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2563 จำนวน 2,265 คน (กรมสรรพากร, 2563)

ตัวอย่างคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2563 จำนวน 340 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ความรู้ ความสามารถ

3.1.1.1 ด้านบัญชี

3.1.1.2 ด้านสอบบัญชี

3.1.1.3 ด้านภาษีอากร

3.1.2 ประสบการณ์งานสอบบัญชี

3.1.2.1 ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ

3.1.2.2 ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ

3.1.2.3 ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ

3.1.3 ความเที่ยงธรรม

3.1.3.1 ความซื่อสัตย์สุจริต

3.1.3.2 ความเป็นรูปธรรม

3.1.3.3 สมรรถนะทางวิชาชีพ และให้ความใส่ใจ

3.1.3.4 การรักษาความลับและความพฤติกรรมทางวิชาชีพ

3.1.4 ทักษะทางวิชาชีพ

3.1.4.1 ทักษะทางปัญญา

3.1.4.2 ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน

3.1.4.3 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

3.1.4.4 ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร

3.1.4.5 ทักษะทางองค์การ และการจัดการธุรกิจ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. สามารถนำผลวิจัยไปใช้
  - 2.1 นักลงทุนนักวิเคราะห์ สามารถนำผลวิจัยเพื่อใช้ในการตัดสินใจลงทุน
  - 2.2 ภาครัฐกิจสามารถนำผลวิจัยเพื่อใช้ในการวางแผน และกำหนดกลยุทธ์แผนงานเพื่อการบริหารจัดการ
  - 2.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่ส่งผลต่อการวัดผลการดำเนินงานที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีภาษีอากร
  - 2.4 สำนักงานสอบบัญชี ผู้ตรวจสอบบัญชี ตลอดจนบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ในการร่วมกันใช้ข้อมูลเพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่เป็นธรรมเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศไทย
  - 2.5 ผู้ที่สนใจทั่วไปสามารถนำผลวิจัยเพื่อใช้ในการศึกษา และเป็นฐานข้อมูลในการวิจัยเพิ่มเติม

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี (The quality of the tax auditor's report) หมายถึง การตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชี และหลักฐานอื่นๆ โดยผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีตามแนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐานไว้เพื่อที่ให้ผู้สอบบัญชีจะสามารถวินิจฉัย และแสดงความเห็นได้ว่างบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นขัดกับข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญและเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปเพียงใด หรือไม่ ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้ (กรมสรรพากร, 2563)

ความรู้ ความสามารถ (Professional Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาวะแวดล้อมที่ซับซ้อน และเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้านคือ ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี และด้านภาษีอากร (The International Federation of Accountants, 2020)

ประสบการณ์งานสอบบัญชี (Experience) หมายถึง ระยะเวลาที่เป็นผู้สอบบัญชีอากร ตั้งแต่ก่อตั้งบริษัทให้บริการตรวจสอบบัญชี ภายใต้ประสบการณ์ และความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้าและ

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ยาวนานเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรนั้น (The International Federation of Accountants, 2020)

ความเที่ยงธรรม (Rectitude) หมายถึง จรรยาบรรณ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นรูปธรรม สมรรถนะทางวิชาชีพ และความเอาใจใส่ การรักษาความลับและความพหุติกรรมทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ที่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความคาดหวังของสาธารณชน (กรมสรรพากร, 2563)

ทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) หมายถึง ความสามารถในการทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ที่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงศักยภาพคาดหวังของผู้ว่าจ้าง ลูกค้า และสาธารณชน (The International Federation of Accountants, 2020)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้ศึกษาได้ศึกษาวรรณกรรมเพื่อนำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิด และสมมติฐานในการวิจัย โดยแบ่งผลการศึกษาค้นคว้าออกเป็น 5 หัวข้อ โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 ผู้สอบบัญชีภาษีอากร
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี
- 2.4 ทฤษฎีตัวแทน
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ผู้สอบบัญชีภาษีอากร

กรมสรรพากร (2563) คำสั่งกรมสรรพากร ที่ ท.ป. 122/2545 เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานและการรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2496 และข้อ 5 ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองบัญชี เรื่องกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองบัญชี ตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2544 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองบัญชี (ฉบับที่ 2) เรื่อง กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองบัญชี ตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545 อธิบดีกรมสรรพากรจึงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปฏิบัติงาน และการรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยได้กำหนดนิยามคำว่า “ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล”

หมายความว่า ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ตามกฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และ “ผู้สอบบัญชีภาษีอากร” ให้หมายความรวมถึงผู้สอบบัญชีรับอนุญาตซึ่งตรวจสอบและรับรองบัญชีห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง

กรมสรรพากร (2563) จากการที่ภาคเอกชนมีการขยายตัวอย่างมากตามเศรษฐกิจโลกนั้น ในประเทศไทยมีผลกระทบอย่างชัดเจนคือการที่จำนวนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีไม่เพียงพอกับปริมาณงบการเงินที่ต้องให้มีการรับรองอย่างมีคุณภาพ กรมพัฒนาธุรกิจการค้าซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลได้มีมาตรการร่วมกับกรมสรรพากรในความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จนเมื่อพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ประกาศใช้และมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2543 โดยให้ยกเลิกการตรวจสอบและรับรองงบการเงินของห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และมีทรัพย์สินรวมไม่เกิน 30 ล้านบาท ซึ่งเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม หากแต่ว่าการยกเลิกดังกล่าว มีผลกระทบต่องบการเงินที่ยื่นต่อกรมสรรพากรเนื่องจากกรมสรรพากรยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้บริษัทและห้างหุ้นส่วนมีผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี ตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งจะต้องยื่นต่อกรมสรรพากร พร้อมกับแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภงด. 50) จึงได้มีการแก้ปัญหาโดยกำหนดวิชาชีพบัญชีขึ้นใหม่เรียกว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor : TA) ขึ้นภายใต้การกำกับดูแลของกรมสรรพากร แยกต่างหากจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Certified Public Accountant : CPA) ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาวิชาชีพบัญชีแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์กรมสรรพากรได้ออกข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรดังนี้

คุณสมบัติของผู้ขอเข้ารับการทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร

กรมสรรพากร (2563) ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอเข้ารับการทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรไว้ดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี หรือประกาศนียบัตรทางการบัญชี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนรับรอง เทียบเท่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีดังกล่าว ผู้ยื่นคำขอเข้าทดสอบจะต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ไม่เกินวันที่ วันสุดท้ายของการรับสมัครในแต่ละครั้ง
2. ต้องผ่านการทดสอบตามที่อธิบดีกำหนดจำนวน 3 รายวิชา ได้แก่ วิชาการบัญชี วิชาการสอบบัญชี และวิชาความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

3. ผู้ผ่านการทดสอบครบทุกวิชาจะต้องยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร พร้อมชำระค่าธรรมเนียมต่ออธิบดีตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการทดสอบ

4. การเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามที่กรมสรรพากรกำหนด คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.98/2544 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งกรมสรรพากรที่ 146/2548 กำหนดการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องของผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องเข้ารับการอบรมทางด้านกฎหมายภาษีอากร และความรู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพผู้สอบบัญชีภาษีอากร ไม่น้อยกว่า 9 ชั่วโมงต่อปีและอบรมทางด้านการสอบบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี 3 ชั่วโมงต่อปีจากองค์กรวิชาชีพบัญชีหรือหน่วยงานที่อธิบดีให้ ความเห็นชอบ

กล่าวสรุปได้ว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor: TA) หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตจากกรมสรรพากรว่าเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี

กาญจนา สุขศาลา และอัจฉรา ชนากลาง (2562) การวิจัยนี้ได้นำเสนอหลักฐานเชิงประจักษ์ที่แตกต่างจากงานวิจัยในอดีตโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมที่ตรวจสอบ และคุณภาพงานสอบบัญชี จากการเก็บรวบรวมข้อมูลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 549 บริษัท สำหรับปี 2560 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาของกลุ่มอุตสาหกรรมที่ไม่มีความซับซ้อน พบว่าความเชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมที่ตรวจสอบมีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี แต่อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีความซับซ้อน ผลการวิจัยพบว่าความเชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมที่ตรวจสอบไม่มีผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพงานสอบบัญชี งานวิจัยให้ความเห็นว่าค่าสอบบัญชีที่แต่ละสำนักงานให้บริการสอบบัญชีกับบริษัทจดทะเบียนมีจำนวนเงินค่อนข้างสูง ทำให้สำนักงานสอบบัญชีมีสัดส่วนในตลาดการสอบบัญชีที่สูง แต่ผู้สอบบัญชีในประเทศไทย อาจไม่ได้มีความเชี่ยวชาญในงานสอบบัญชีอย่างแท้จริง เพราะความเชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมที่ตรวจสอบยังไม่ได้ส่งผลให้เกิดต่อคุณภาพงานสอบบัญชีในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ซับซ้อน ดังนั้น สำนักงานสอบบัญชีประกาศว่ามีความเชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมที่ตนรับงานตรวจสอบนั้น อาจจะไม่สมเหตุสมผลเท่าที่ควรในบริบทของประเทศไทย

วันสิริ ประเสริฐทรัพย์ (2562) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพการสอบบัญชีเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีไทย ในการประเมิน

คุณภาพการสอบบัญชีเชิงประจักษ์ ช่วยในการตัดสินใจคุณภาพรายงานทางการเงิน และสามารถนำไปใช้ในการประเมินสำนักงานสอบบัญชี แนวทางการศึกษาจากกรอบแนวคิดคุณภาพการสอบบัญชีสากล ประยุกต์แนวคิดการวัดผลแบบคุณภาพครอบคลุม องค์กรประกอบ TSQC16 ด้านโดยมีการวัดผลเชิงปริมาณสนับสนุนด้วยข้อมูล ซึ่งคุณภาพส่งเสริมให้เกิดคุณภาพ ทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ เชื่อมโยงตัวชี้วัดจาก 6 หน่วยงานในต่างประเทศ นำมาเป็นข้อสรุปร่างข้อกำหนดตัวชี้วัดในประเทศไทย 26 ตัวชี้วัด จากการวัดผล 4 มุมมอง ได้แก่ มุมมองการเงิน วัดคุณภาพจากผลลัพธ์ มุมมองการเรียนรู้และพัฒนา วัดคุณภาพปัจจัยนำเข้าด้านความรับผิดชอบของผู้นำ ด้านข้อกำหนดจรรยาบรรณ และด้านทรัพยากรบุคคล มุมมองกระบวนการภายใน วัดคุณภาพกระบวนการด้านการปฏิบัติงานและด้านการติดตามผล และมุมมองลูกค้าวัดคุณภาพผลลัพธ์ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการตอบรับและคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้า ผู้ประเมินตัวชี้วัดควรเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อนำผลการประเมินคุณภาพการสอบบัญชีไปใช้ในการกำกับและเลือกใช้บริการและควรนำผลการประเมินเปรียบเทียบกับสำนักงานสอบบัญชีอื่นที่ดีกว่าทั้งในและต่างประเทศ เกิดการแข่งขันคุณภาพการสอบบัญชี สร้างความเชื่อมั่นผู้กำกับดูแล ผู้ลงทุนทั้งในและต่างประเทศ มั่นใจในคุณภาพรายงานทางการเงิน และพัฒนาคุณภาพการสอบบัญชีสำนักงานสอบบัญชีไทยสู่สากล

ลัดดาวัลย์ ยอดบัว (2561) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการควบคุมการสอบบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีในกรุงเทพฯ และปริมณฑล (2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการควบคุมการสอบบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีประกอบด้วย ข้อกำหนดทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ความรู้และความชำนาญ การมอบหมายงาน การแบ่งงาน การให้คำปรึกษาหารือ การตอบรับงานและคงไว้ซึ่งลูกค้า การติดตามงาน ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชี ของสำนักงานสอบบัญชีในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ของสำนักงานสอบบัญชีในกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชี ในกรุงเทพฯ และปริมณฑลจำนวน 295 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การบรรยายโดยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) การออกแบบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมผลการวิจัยพบว่าผู้สอบบัญชีในกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีตำแหน่งผู้จัดการประสบการณ์ในการทำงานด้านสอบบัญชีมากกว่า 15 ปี มีความเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการสอบบัญชี จำแนกรายด้านโดยรวมของผู้สอบบัญชี อยู่ในระดับสูง และมีตรายด้านอยู่ในระดับสูง สรุปได้ว่า การควบคุมการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี ดังนั้น ผู้สอบบัญชีในกรุงเทพฯ และปริมณฑล สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานการสอบบัญชีให้เป็นไปตามข้อกำหนด และทันต่อการ

เปลี่ยนแปลงมาตรฐานของการสอบบัญชีระหว่างประเทศ และยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีของไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

อรอุมา แกวลีทธิ (2561) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพงานสอบบัญชีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญกับงบการเงินมากขึ้น เพราะผู้บริหารหรือนักลงทุน ต้องการได้รับข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ มีการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานได้ดียิ่งขึ้น และสามารถนำพาธุรกิจไปสู่ความได้เปรียบและแสวงหาโอกาสทางธุรกิจในการแข่งขันให้แก่องค์กรอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคุณภาพงานสอบบัญชีที่ผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอบบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม ขนาดของสำนักงาน ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีอยู่ในระดับมาก และผู้สอบบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการเรียนรู้และการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เกณฑ์การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของคุณภาพงานสอบ บัญชีที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยภาพรวมพบว่า ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยสรุปคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้างคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้มีความน่าเชื่อถือ และสร้างข้อได้เปรียบในวิชาชีพสอบบัญชี พัฒนาและปรับปรุงกลยุทธ์การบริการงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพสูงขึ้น คุณภาพงานในวิชาชีพสอบบัญชีภาคีอากร หมายถึง การตรวจสอบรับรองบัญชีของธุรกิจ ตลอดจนการให้บริการด้านอื่นๆ เช่น การบริการเป็นที่ปรึกษาทางบัญชี การบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับภาษีอากร การวางระบบบัญชีซึ่งการปฏิบัติงานดังกล่าวต้องอาศัยแนวคิด ทฤษฎีดังกล่าว จึงจะให้ผลการตรวจสอบบัญชีมีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหรือตามวัตถุประสงค์ที่กรมสรรพากรกำหนดไว้ คุณภาพงานสอบบัญชีเป็นส่วนสำคัญในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาชีพที่กำหนด นำไปสู่การแสดงความเห็นต่อรายงานทางการเงิน รวมทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้บริการและการมีคุณภาพงานสอบบัญชีที่ดีนั้นจะส่งผลต่อการเชื่อมโยงที่นำไปสู่ความสำเร็จในงานสอบบัญชี

ณัฐธิดา จินมอญ วัฒนา ยืนยง และปานฉัตร อาการักษ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องทดสอบอิทธิพลของการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด เทคนิคและการปฏิบัติ หน้าที่ ความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร ทักษะการจัดการองค์กรส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในต่างจังหวัดและกรุงเทพมหานคร จำนวน 233 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณและการวิเคราะห์การ

ถดถอยเชิงพหุคูณในการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ส่วนด้านทักษะการจัดการองค์กรไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชี ดังนั้น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการสอบบัญชี และสร้างข้อได้เปรียบในวิชาชีพสอบบัญชีรับอนุญาตเพื่อปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์บริการงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพสูงมากยิ่งขึ้นและที่สำคัญ เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและสามารถนำไปพัฒนาให้เหมาะสมกับคุณสมบัติอันดีและพึงประสงค์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต่อไป

International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing (2563) คุณภาพงานสอบบัญชีสามารถวัดได้จากรายงานการสอบบัญชีที่มีลักษณะเชิงคุณภาพที่ดีโดยการประยุกต์แนวคิดหลักเกณฑ์และข้อกำหนดตามมาตรฐานการตรวจสอบบัญชีรหัส 2420

กล่าวสรุปได้ว่า คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี เป็นส่วนที่สำคัญและจำเป็นเพื่อใช้ในการตรวจสอบกิจการของธุรกิจตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดและมีการควบคุมมาตรฐานการให้บริการโดยองค์การวิชาชีพและเป็นวิชาชีพที่มีความเที่ยงธรรม โดยการปฏิบัติงานดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยแนวคิด ทฤษฎีดังกล่าว จึงจะให้ผลการตรวจสอบบัญชีมีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหรือตามวัตถุประสงค์ที่กรมสรรพากรกำหนดไว้

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี

2.3.1 แนวความคิดด้านความรู้ ความสามารถ

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 “เนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี” ได้กล่าวถึง ส่วนประกอบของความรู้ทางวิชาชีพบัญชีที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาก่อนเป็นนักวิชาชีพ ความรู้หลักของโปรแกรมบัญชีศึกษาได้ถูกแสดงภายใต้ 3 หัวข้อหลักอันได้แก่ 1. การบัญชี การเงินและความรู้ที่เกี่ยวข้อง 2. องค์ประกอบความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ ซึ่งจะครอบคลุมหัวข้อการเรียนรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ สิ่งแวดล้อมทางธุรกิจ จริยธรรมในการประกอบธุรกิจ ตลาดทางการเงิน วิธีการทางตัวเลขต่างๆ พฤติกรรมองค์กร การตัดสินใจด้านการบริหารและกลยุทธ์ การตลาด และธุรกิจระหว่างประเทศและโลกาภิวัตน์ 3. ความรู้เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ จะครอบคลุมหัวข้อ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถทำงานในการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศและความสามารถทำงานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

จากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าเป็นการกำหนดเนื้อหาวิชาที่จะนำมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษา ด้านการบัญชี ด้วยเหตุนี้ทางสภาวิชาชีพบัญชีฯ จึงได้มีการออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 17/2552 เรื่องหลักสูตรตัวอย่างปริญญาตรีทางการบัญชี เพื่อใช้เป็นต้นแบบให้กับสถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการบัญชีของแต่ละสถาบัน หลักสูตรตัวอย่างมีการกำหนดจำนวนหน่วยกิตรวมต้องไม่น้อยกว่า 126 หน่วยกิต และต้องมีรายวิชาเอกทางวิชาชีพที่เป็นไปตามประกาศฉบับนี้ หลักสูตรของสถาบันฯ จึงจะได้รับพิจารณารับรองจากสภาวิชาชีพบัญชีฯ และมีผลให้บัณฑิตบัญชีที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาสามารถเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพบัญชีฯ และสามารถเข้าทดสอบเพื่อขอใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือเข้าทำงานเป็นนักบัญชีได้ แต่อย่างไรก็ตามความรู้ที่จำเป็นต่อวิชาชีพจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่านักวิชาชีพที่ปฏิบัติงานนั้น ต้องการความรู้ในด้านต่างๆ อย่างไร งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาการประยุกต์ใช้ความรู้จากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน มาตรฐานการสอบบัญชีและการภาษีอากร ของนักวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานจริง

2.3.2. แนวความคิดด้านประสบการณ์งานสอบบัญชี

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 5 “ข้อกำหนดด้านประสบการณ์การทำงานจริง” กล่าวถึง ประสบการณ์การปฏิบัติงานจริงที่จำเป็น และระยะเวลาของประสบการณ์การปฏิบัติงานจริงในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความพร้อมในการเป็นนักบัญชีมืออาชีพบัญชีนั้นควรจะกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของคุณสมบัติที่สำคัญยิ่ง สำหรับระยะเวลาในการปฏิบัติงานนั้นควรจะต้องมีระยะเวลาที่เพียงพอที่จะทำให้ผู้สมัครสอบเป็นนักวิชาชีพบัญชีแสดงว่าตนเองมีความรู้ มีทักษะอย่างมืออาชีพ มีคุณค่าเยี่ยมมืออาชีพ รวมทั้งมีจริยธรรมและทัศนคติที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานเยี่ยมมืออาชีพ ระยะเวลาของประสบการณ์การทำงานจริงอย่างน้อยควรเป็นเวลาสามปี อีกทั้งการกำหนดระยะเวลาของระดับปริญญาที่เกี่ยวข้อง (สูงกว่าระดับปริญญาตรี เช่น ปริญญาโท) ระยะเวลาของประสบการณ์การปฏิบัติงานจริงที่พอเพียงถูกพิจารณาว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้สมัครสอบที่จะสามารถแสดงตนต่อสาธารณชนในฐานะนักบัญชีมืออาชีพ นั่นคือนอกจากการศึกษาระดับปริญญาโท ยังต้องมีประสบการณ์การทำงานจริงด้วย กฎเกณฑ์ดังกล่าว IFAC ยังเสนอให้แต่ละประเทศสามารถจัดให้มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มสมาชิกของ IFAC ในแต่ละประเทศอีกด้วย และยังเสนอแนะให้มีความสอดคล้องกับกฎหมายของชาติและกฎหมายท้องถิ่นนั้นๆ สอดคล้องกับข้อกำหนดของหน่วยงานที่กำกับดูแลวิชาชีพ รวมทั้งความคาดหวังของสาธารณชนสำหรับการจัดให้มีประสบการณ์การปฏิบัติงานจริงนั้น สามารถจัดให้ได้รับหลังจากโปรแกรมการศึกษาหรือพร้อมๆ ไปกับโปรแกรมการศึกษา ซึ่งควรที่จะจัดให้มีการติดตามและการควบคุมอย่างเหมาะสมโดยที่โปรแกรมการปฏิบัติงานจริงควรจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่ายทั้งผู้ฝึกหัดงาน

นายจ้าง เพื่อให้มีการพัฒนาไปด้วยกัน ในระหว่างการฝึกงานต้องจัดทำบันทึกของประสบการณ์การปฏิบัติงานจริงที่ได้รับและควรที่จะต้องได้รับการตรวจโดยที่ปรึกษาเป็นระยะๆ โปรแกรมประสบการณ์การปฏิบัติงานจริงจำเป็นที่จะต้องถูกออกแบบและปฏิบัติเพื่อบรรลุข้อกำหนดประสบการณ์การทำงานที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแลนักวิชาชีพและจำเป็นที่จะต้องมีประสิทธิภาพและใช้ต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นกลุ่มประเทศสมาชิกของ IFAC ซึ่งมีสมาชิกที่เหมาะสมสำหรับการขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตสอบบัญชี จะต้องกำหนดคุณสมบัติจำเป็นนี้เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่านักวิชาชีพบัญชีได้รับประสบการณ์การตรวจสอบที่เหมาะสมในระหว่างระยะเวลาที่กำหนด

สำหรับในประเทศไทย สภาวิชาชีพบัญชีฯ กำหนดคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนเพื่อเข้าการทดสอบการเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ไว้ว่าต้องมีคุณสมบัติทางการศึกษาได้รับการรับรอง และจะต้องมีประสบการณ์ในการทำงานทางด้านวิชาชีพอย่างน้อยกว่า 3 ปี และคิดเป็นจำนวนชั่วโมงการทำงานไม่น้อยกว่า 3,000 ชั่วโมง ในปัจจุบันสภาวิชาชีพบัญชีฯ ได้ออกข้อบังคับฉบับที่ 18 เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการฝึกงาน การทดสอบเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพ.ศ.2552 โดยเพิ่มการฝึกงานทางด้านตรวจสอบอีก 1 ปี และ 1,000 ชั่วโมง สิ่งที่น่าสนใจว่ามีความแตกต่างในแนวคิดนี้สำหรับการทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรโดยกรมสรรพากรนั้น ไม่ได้กำหนดชั่วโมงการฝึกงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรเอาไว้ แต่เมื่อผ่านการทดสอบก่อนเข้าสู่วิชาชีพจะต้องผ่านการอบรมก่อนเป็นระยะเวลา 3 วันในหลักการการปฏิบัติงานทางด้านตรวจสอบภาษีอากร จะเห็นว่าทั้งสองหน่วยงานมองเห็นความสำคัญการมีประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน ดังนั้นประสบการณ์จากการทำงานจะสามารถหรือส่งผลทำให้คุณภาพของงานตรวจสอบได้คุณภาพมากขึ้นจริงหรือไม่ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาในประเด็นนี้ โดยศึกษาว่ามีความแตกต่างระหว่างผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยสอบถามจากการยอมรับของผู้ใช้บริการ

2.3.3 แนวความคิดด้านความเที่ยงธรรม

จรรยาบรรณของผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี ตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2496 และข้อ 6 ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองบัญชี เรื่อง กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการ ตรวจสอบและรับรองบัญชี ตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2544 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองบัญชี (ฉบับที่ 2) เรื่อง กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองบัญชี ตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 19

พฤศจิกายน พ.ศ. 2545 อธิบดีกรมสรรพากรจึงกำหนดจรรยาบรรณของผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ท.ป.99/2544 เรื่อง กำหนดมรรยาท การปฏิบัติงานการรายงาน และบทลงโทษสำหรับผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี ตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2544

ข้อ 2 จรรยาบรรณของผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี

2.1 ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

2.1.1 ไม่รับตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการที่ตนขาดความเป็นอิสระ

2.1.2 ไม่รับตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการที่ตนขาดความเป็นกลาง โดยมีผลประโยชน์หรือตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับกิจการนั้น หรือโดยมีเหตุอื่นที่อาจจะก่อให้เกิดความลำเอียงและส่งผลให้มีการละเว้นการเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง

2.1.3 ปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

2.1.4 ไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญของการเงินที่ตนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในรายงาน ซึ่งอาจทำให้เกิดการหลงผิดและอาจเสียหายแก่กิจการที่ตรวจสอบและรับรองบัญชานั้น หรือแก่กรมสรรพากร หรือแก่บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.1.5 ไม่เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการซื้อ ขาย ออก หรือใช้ใบกำกับภาษีที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

2.1.6 ไม่เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการลงบัญชีหรือการทำเอกสารประกอบการลงบัญชี ซึ่งเป็นเหตุให้กิจการที่ตรวจสอบและรับรองบัญชานั้นมีต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยลงกว่าที่ควรเสีย

2.1.7 ไม่เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและรับรองบัญชีของกิจการใด ซึ่งมีเหตุผลเชื่อได้ว่ามีข้อมูลที่ผิดหรือบิดเบือนไปจากข้อเท็จจริงและมีการละเว้นหรือปิดบังข้อมูลที่จำเป็นต้องยื่นต่อกรมสรรพากร

2.1.8 ไม่รับรองบัญชีที่ตนเป็นผู้จัดทำขึ้นเอง หรือช่วยเหลือ หรือเป็นผู้จัดทำบัญชีชุดอื่นขึ้น เพื่อเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีอากร

2.2 ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

2.2.1 ต้องปฏิบัติงานด้วยความรู้ความสามารถของวิชาชีพ

2.2.2 ไม่ตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการที่เกินความรู้ความสามารถของตนที่จะปฏิบัติงานได้ และไม่ทำการตรวจสอบและรับรองบัญชีเกินกว่า 300 รายต่อปี

2.2.3 ไม่ลงลายมือชื่อรับรองในรายงานของกิจการที่ตนมิได้ปฏิบัติงานตรวจสอบหรือควบคุมการปฏิบัติงานตรวจสอบ

2.2.4 สอดส่องใช้ความรู้ความระมัดระวังในการตรวจสอบและรับรองบัญชีเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพโดยทั่วไป

2.2.5 ไม่ยินยอมให้ผู้อื่นอ้างว่าตนเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการใดโดยตนมิได้ปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชี

2.3 จรรยาบรรณต่อผู้เสียหาย

2.3.1 ไม่เปิดเผยความลับกิจการของผู้เสียหายหรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้องโดยนำออกแจ้งแก่ผู้ใด หรือให้ทราบโดยวิธีใดสำหรับกิจการที่ตนได้รู้มาในหน้าที่จากการตรวจสอบและรับรองบัญชีอันเป็นเหตุให้กิจการนั้นได้รับความเสียหาย เว้นแต่การกระทำนั้นเป็นการกระทำตามหน้าที่ทางวิชาชีพหรือตามกฎหมาย

2.3.2 ไม่ละทิ้งการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีที่รับไว้แล้วโดยไม่มีเหตุอันสมควร

2.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ

2.4.1 ไม่แย่งงานตรวจสอบและรับรองบัญชีจากผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีอื่น

2.4.2 ไม่ทำการตรวจสอบและรับรองบัญชีเกินกว่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีอื่น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้มอบหมายนั้น

2.5 จรรยาบรรณทั่วไป

2.5.1 ไม่กระทำการใดๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพอากร หรือกฎหมายอื่น

2.5.2 ไม่โฆษณาหรือยินยอมให้ผู้อื่นโฆษณาด้วยประการใดๆ ซึ่งการประกอบวิชาชีพอันแสดงให้เห็นว่าจะช่วยเหลือให้เสียเข้าน้อยกว่าความเป็นจริง

2.5.3 ไม่ให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดๆ เพื่อเป็นการ จูงใจให้บุคคลอื่นแนะนำหรือจัดหางานตรวจสอบและรับรองบัญชีมาให้ตนทำ

2.5.4 ไม่เรียกหรือรับทรัพย์สินหรือประโยชน์จากบุคคลใดในเมื่อบุคคลนั้นได้รับงานเพราะการแนะนำหรือการจัดหางานของตน

2.5.5 ไม่กำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนโดยถือเอาอัตราสูงต่ำตามยอดเงินหรือของมูลค่าทรัพย์สินใดที่ตนตรวจสอบและรับรองบัญชี หรือมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและรับรองบัญชีเป็นเกณฑ์

2.3.4 แนวความคิดด้านทักษะทางวิชาชีพ

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 “ทักษะทางวิชาชีพ” ได้กล่าวถึงทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

2.3.4.1 ทักษะทางปัญญา แบ่งเป็น 6 ระดับ คือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การนำไปแก้ไขปัญหา และการประเมินผล ทักษะด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด จะทำให้นักวิชาชีพบัญชีสามารถแก้ไขปัญหา ตัดสินใจ และแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทักษะเหล่านี้มักได้มาจากหลักสูตรการเรียนทั่วไปในภาพกว้าง ทักษะด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดที่จำเป็นประกอบด้วยความสามารถที่จะเห็น ได้มา จัดการ และเข้าใจข้อมูลจากคนทั่วไป สื่อ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ความสามารถที่จะสงสัย หาข้อมูล คิด และหาเหตุผลได้และความสามารถที่จะตั้งปัญหาและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อนได้

2.3.4.2 ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ประกอบไปด้วยทักษะโดยทั่วไปและทักษะที่เฉพาะเจาะจงกับนักบัญชี ซึ่งประกอบไปด้วย ความสามารถในการคำนวณและการใช้เครื่องมือทางเทคนิคต่างๆ ความสามารถในการทำโมเดล และการวิเคราะห์ความเสี่ยง การวัดผล การรายงานผลและการทำตามกฎข้อบังคับ

2.3.4.3 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล คือ ทศนคติและพฤติกรรมของนักวิชาชีพบัญชี การพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยให้เพิ่มความสามารถในการเรียนรู้และการพัฒนาตัวเองได้ ซึ่งทักษะเหล่านี้ประกอบด้วย การบริหารจัดการตนเอง ความคิด อิทธิพล และการเรียนรู้ตนเอง ความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัด และจัดการงานต่างๆ ให้เสร็จตามวันเวลาที่กำหนด ความสามารถที่จะสร้างความคาดหวังและเปลี่ยนแปลงความคาดหวังได้หากเกิดการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ พิจารณาความหมายของคุณค่าของวิชาชีพ คุณธรรม และทัศนคติในการตัดสินใจ และความสงสัยในแบบวิชาชีพ

2.3.4.4 ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร จะช่วยให้นักบัญชีมืออาชีพจะทำงานร่วมกับคนอื่นในองค์กรได้ รับส่งข้อมูลได้ ทำการตัดสินใจอย่างมีคุณธรรมและมีประสิทธิภาพได้ องค์กรประกอบของ ทักษะด้านทักษะสัมพันธ์และการสื่อสารประกอบด้วย การทำงานร่วมและปรึกษางานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับและแก้ปัญหาความขัดแย้ง การทำงานเป็นกลุ่ม การปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนที่มีความคิดเห็นที่ต่างกัน การเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในสภาวะแวดล้อมที่แตกต่าง การนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และชี้ประเด็นอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนและ พูดทั้งในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ ฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง

2.3.4.5 ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ มีความสำคัญเพิ่มขึ้นต่อวิชาชีพ นักวิชาชีพบัญชีผู้ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีบทบาทต่อการบริหารระบบขององค์กร ในอดีตขอบเขตของนักบัญชี อาจถูกจำกัดอยู่เพียงแค่การเก็บและรวบรวมข้อมูลเพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ แต่ปัจจุบันนักบัญชีได้ เข้าไปมีบทบาทกับหลายกลุ่มงานมากขึ้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่นักบัญชีจะต้องเข้าไปในทุก องค์ประกอบขององค์กร จะต้องมีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้น และมีความเข้าใจในเรื่องการบ้านการเมือง และเรื่องที่เกิดขึ้นในนานาประเทศ ทักษะด้านองค์การ และของผู้บริหารจัดการธุรกิจ ประกอบด้วย การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การบริหารบุคคลและทรัพยากร การตัดสินใจ ความสามารถในการจัดและแบ่งงาน และการกระตุ้นและพัฒนาบุคลากร การมีภาวะผู้นำ การ พิจารณาและตัดสินใจอย่างมืออาชีพ

สภาวิชาชีพบัญชีฯได้ระบุทักษะวิชาชีพทั้ง 5 ประเภท ดังกล่าวนั้น ไว้ในหลักสูตรการศึกษา ทางการบัญชีของประเทศไทย โดยเฉพาะในรายวิชาศึกษาทั่วไป และในรายวิชาแกน (The International Federation of Accountants, 2020)

กล่าวสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ซึ่ง สำคัญและจำเป็นเพื่อใช้ในการตรวจสอบกิจการของธุรกิจ เพื่อให้ได้ข้อมูลการวิเคราะห์ผลงานวิจัยที่ สะท้อนถึงมุมมองที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ประกอบไปด้วย 4 ด้าน คือ (1) ด้านความรู้ ความสามารถ (2) ด้านประสบการณ์งานสอบบัญชี (3) ด้านความเที่ยงธรรม และ (4) ด้านทักษะทางวิชาชีพ

2.4 ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory)

ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) มาจากแนวคิดของ Jensen and Meckling (1976) ว่า ผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของกิจการไม่สามารถบริหารกิจการได้ด้วยตัวเองเพียงผู้เดียว จึงจำเป็นต้องจ้างบุคคล อื่นจากภายนอกเข้ามาบริหารงานแทนตน คือตัวแทนที่เข้ามาทำหน้าที่บริหารกิจการแทนผู้ถือหุ้น จึง เกิดเป็น ฝ่ายที่มอบอำนาจ คือตัวการ (Principal) ซึ่งคือเจ้าของกิจการ ว่าจ้างตัวแทน (Agent) ผู้รับ มอบอำนาจให้เข้ามาบริหารงานแทนตัวการ โดยที่ตัวการพยายามควบคุมตัวแทน ไม่ให้ดำเนินการที่ ไม่เหมาะสม และให้ค่าตอบแทนกับตัวแทน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ตัวแทนบริหารกิจการตามที่ตัวการ กำหนด ซึ่งตัวแทน (หรือคณะกรรมการ) มีบทบาทหน้าที่กำหนดกลยุทธ์และบริการจัดการองค์กรตาม กลยุทธ์นั้นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจการ ซึ่งถ้าหากผู้บริหารที่เป็นฝ่ายตัวแทนสามารถ สร้างผลตอบแทนสูงสุดด้วยวิธีที่สอดคล้องกับการสร้างผลประโยชน์สูงสุดให้กับผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของ กิจการที่เป็นฝ่ายตัวการแล้ว ก็จะไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายตัวการและตัวแทน แต่เมื่อใด ก็ตามที่ผลประโยชน์ และวัตถุประสงค์ของผู้บริหารกับผู้ถือหุ้นไม่สอดคล้องกัน ก็จะนำมาสู่ปัญหาการ เป็นตัวแทน (Agency Problem) หรือ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นปัญหาที่ผลประโยชน์ของผู้บริหาร

ขัดแย้งกับผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น (Conflict of Interest) ซึ่งสาเหตุอาจมาจากการที่ผู้บริหารเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป จนไปขัดแย้งกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ดังเช่นการใช้โอกาสหรือใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการหาผลประโยชน์เข้าตัวเองแทนที่จะทำเพื่อผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับบริษัท หรือการที่ผู้บริหารอาจไม่ได้ทุ่มเท แรงกาย แรงใจ ให้ความสำคัญกับการบริหารงาน อย่างเต็มที่เต็มความสามารถ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสูงสุดให้กับบริษัท หรือเพื่อสร้างผลตอบแทนสูงสุดให้กับผู้ถือหุ้น เนื่องจากค่าตอบแทนสูงสุดหรือผลประโยชน์สูงสุดของผู้บริหาร อาจไม่สอดคล้องกับผลประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นหรือ เจ้าของกิจการ แต่อย่างไรก็ตามปัญหาที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งของผลประโยชน์ระหว่างตัวการและตัวแทน (Conflict of Interest) สามารถบรรเทาลงได้ด้วยการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance)

ทฤษฎีตัวแทนใช้อธิบายพฤติกรรมของคนและความเป็นไปในองค์กรได้อย่างลึกซึ้งจนสามารถนำมาปรับให้เข้ากับองค์กรทุกองค์กรได้ นอกจากนี้ทฤษฎีตัวแทนยังสามารถนำมาใช้อธิบายมูลเหตุจูงใจของการตกแต่งบัญชี ที่มีมักเป็นพฤติกรรมที่พบร่วมกับการย้ายถ่ายเทผลประโยชน์ที่ควรเป็นของผู้ถือหุ้นในบริษัทให้กลายเป็นของตัวแทนได้

ลักษณะความสัมพันธ์ในทางธุรกิจเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวการ กับตัวแทน กล่าวคือ ตัวการได้ว่าจ้างโดยจ่ายค่าตอบแทนให้ตัวแทนเข้ามาดำเนินงานให้ตน และตัวแทนจะต้องรายงานผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงินของกิจการที่ตนรับผิดชอบ พร้อมทั้งส่งมอบผลประโยชน์ให้ตัวการ แยกการเป็นเจ้าของจากการบริหารก่อให้เกิดความเกี่ยวพันตามกฎหมายว่าด้วยตัวแทน โดยความเกี่ยวพันระหว่างคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ และผู้ถือหุ้นเป็นความรับผิดชอบอันเกิดจากความเชื่อใจ และไว้วางใจต่อกัน โดยที่กรรมการมีความรับผิดชอบตามหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้น และฝ่ายจัดการมีความรับผิดชอบตามหน้าที่ต่อคณะกรรมการและผู้ถือหุ้น

การแยกการเป็นเจ้าของจากการบริหารอาจนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ อย่างไรก็ตาม การกำกับดูแลกิจการจึงเป็นทางเลือกหนึ่งซึ่งเจ้าของกิจการอาจเลือกใช้ เพื่อให้ผู้บริหารปฏิบัติงานให้เกิดมูลค่าสูงสุดต่อกิจการ โดยมีกลไกผลการปฏิบัติงาน (Performance) และกลไกความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ (Accountability) ซึ่งจะช่วยให้แนวคิดตัวแทนมีความสมบูรณ์ นอกจากนี้สิ่งที่เป็นต่อการดำเนินธุรกิจเพื่อเสริมให้การกำกับดูแลกิจการสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น คือ (1) กฎหมายและข้อบังคับ เช่น กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายแรงงาน (2) งบการเงินที่เผยแพร่ต่อสาธารณะชนต้องผ่านการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชี และ (3) จรรยาบรรณเป็นบรรทัดฐานหรือแนวทางปฏิบัติที่ดี

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านความรู้ ความสามารถ

กิตติคม จินเหรียญ (2561) ได้ศึกษาเรื่องอิทธิพลของความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะ หลักฐานการสอบบัญชีที่ดีและความสามารถทางการบริหารงานที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยที่มีรายได้สูง ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยที่มีรายได้สูง จำนวน 252 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ ผลการศึกษาพบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ คุณลักษณะหลักฐานการสอบบัญชีที่ดี ความสามารถทางการบริหารงาน และคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก และจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1) ความรู้ความสามารถ มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชี 2) คุณลักษณะหลักฐานการสอบบัญชีที่ดี มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชี และ 3) ความสามารถทางการบริหารงาน มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชี

นวพร ชูเปี้ยเตง และจันทรลอย เลขทิพย์ (2561) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ความสามารถที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย จากมุมมองของผู้รับการตรวจสอบ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ เจ้าของกิจการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการ หัวหน้า ฝ่ายบัญชี พนักงานบัญชี ซึ่งปฏิบัติงานในห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ยื่นตรวจสอบและรับรองบัญชีต่อกรมสรรพากร ประจำปี 2560 ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบง่ายตามสูตร Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 398 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ การทดสอบผลกระทบพบว่า 1) ความรู้ความสามารถในเรื่องมาตรฐานการรายงานทางการเงินมีผลกระทบเชิงบวก ต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ด้านการสื่อสารที่ถูกต้อง เที่ยงธรรม ชัดเจน และทันกาล 2) ความรู้ความสามารถในเรื่องการตรวจสอบและรับรองบัญชี มีผลกระทบเชิง บวกต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ด้านการสื่อสารที่ถูกต้อง ชัดเจน รัดกุม สร้างสรรค์ ครบถ้วน และทันกาล 3) ความรู้ความสามารถในเรื่องการใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ด้านการ สื่อสารที่ถูกต้อง และครบถ้วน 4) ความรู้ความสามารถในเรื่องกฎหมายภาษี

อากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ด้านการ สื่อสารที่เที่ยงธรรม ชัดเจน รัดกุม และสร้างสรรค์

มัยฤทธิ์ ทองส่งโสม (2560) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ตรวจสอบภายในและคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ ผู้ตรวจสอบภายใน ตั้งแต่ระดับหัวหน้าแผนก จำนวน 257 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการวิเคราะห์สมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตรวจสอบภายในมีความคิดเห็นต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี เกี่ยวกับเรื่องความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน ด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพที่ควรอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก และความรู้ความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน

รัชณี บินยาเซ็น (2561) บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ผู้วิจัยใช้สถิติการหาค่าจำนวน การหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การตรวจสอบ ความสัมพันธ์ด้วยการหาค่าความแปรปรวน (Tolerance และค่า VIF) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการวิเคราะห์แปลผลและนำเสนอ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 30-40 ปี ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอบบัญชี 5-10 ปี และรับตรวจสอบต่ำกว่า 50 แห่งธุรกิจต่อปี นอกเหนือจากการสอบบัญชีให้ปรึกษาด้านบัญชีหรือภาษี การอบรมและสัมมนาด้านการบัญชี การสอบบัญชี หรือด้านอื่นๆ มากกว่า 18 ชั่วโมง ต่อปี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยด้านการปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ ด้านการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง รอบคอบอยู่ในระดับมาก ด้านความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้านความมีคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีอยู่ในระดับมาก มีผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐานได้รับการสนับสนุน ข้อเสนอแนะคือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถด้วยความชำนาญอย่างระมัดระวังรอบคอบมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีคุณธรรม ให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีและทักษะทางวิชาชีพบัญชีอย่างสม่ำเสมอจะเกิดประโยชน์ต่อคุณภาพในการปฏิบัติทางงานการสอบบัญชียิ่งขึ้นไป

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี

อรอุมา แก้วสิทธิ (2561) คุณภาพงานสอบบัญชีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญกับงบการเงินมากขึ้น เพราะผู้บริหารหรือนักลงทุนต้องการได้รับข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ มีการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานได้ดียิ่งขึ้น และสามารถนำพาธุรกิจไปสู่ความได้เปรียบและแสวงหาโอกาสทางธุรกิจในการแข่งขันให้แก่องค์กรอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคุณภาพงานสอบบัญชีที่ผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 153 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-35 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 60,001 บาทขึ้นไป การอบรมการสอบบัญชี 1-2 ครั้ง และผู้สอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม ขนาดของสำนักงาน ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี อยู่ในระดับมาก และผู้สอบบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เกณฑ์การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยภาพรวมพบว่า ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน แต่ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี และค่าธรรมเนียม ไม่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยสรุป คุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้างคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้มีความน่าเชื่อถือ และสร้างข้อได้เปรียบในวิชาชีพสอบบัญชี พัฒนาและปรับปรุงกลยุทธ์การบริการงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น

2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านความเที่ยงธรรม

เมทิตี เมษสุวรรณ และศุภรักษ์ จันทร์จรัสจิตต์ (2562) ได้ศึกษาเรื่องทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพกับคุณภาพงานบริการที่ให้ความเชื่อมั่นของผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชีในประเทศไทย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชีในประเทศไทย จำนวน 135 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

วิจัย 8 กันยายน 2561-10 ตุลาคม 2561 โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพงานบริการที่ให้ความเชื่อมั่น ดังนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชีในประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพ จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและมุ่งเน้นการเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ เพิ่มความสามารถในการดำเนินงานและเพิ่มระดับความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ข้อมูล เพื่อส่งผลต่อคุณภาพของงานบริการที่มีคุณภาพ

ศิริรณภา อันทรง พร้อมพร ภูวดิน และสมใจหมื่นไวย (2562) บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีภาษีอากรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามวิธี Taro Yamane และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 120 คน สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Regression Analysis) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30-35 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชี โดยมีประสบการณ์ในงานสอบบัญชี 12 ปี และส่วนมากเป็นผู้สอบบัญชีอิสระ สำหรับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีภาษีอากร ได้แก่ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านความเที่ยงธรรม ยกเว้นปัจจัยด้านประสบการณ์งานสอบบัญชี ด้านความเชี่ยวชาญชำนาญของผู้สอบบัญชี และด้านความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีภาษีอากร ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีภาษีอากร และสามารถพัฒนาให้เหมาะสมกับงานสอบบัญชีภาษีอากรในอนาคตให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านทักษะทางวิชาชีพ

รัตติยา วงศรีลา และจิรพงษ์ จันทรงาม (2561) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของสมรรถนะการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 87 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์การ

ถดถอยแบบพหุคูณผลการศึกษา พบว่า สมรรถนะการสอบบัญชี ด้านความรู้ความสามารถในการสอบบัญชี ด้านทักษะการปฏิบัติงานตรวจสอบ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงินโดยรวม ดังนั้น ผู้สอบบัญชีอาชีพอากรควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มพูนและพัฒนาความรู้ความสามารถทางการสอบบัญชี ทักษะในการปฏิบัติงานตรวจสอบ เทคโนโลยีสารสนเทศด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างให้งบการเงินที่ตรวจสอบมีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ อันจะนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ใช้งบการเงินต่อไป

ณัฐธิดา จินมอญ (2560) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบอิทธิพลของการเรียนรู้ อย่างชาญฉลาด เทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร ทักษะการจัดการ องค์กร ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใน ต่างจังหวัดและกรุงเทพมหานคร จำนวน 233 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ใช้ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณและ การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มี อายุระหว่าง 25-30 ปี การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี รายได้สุทธิเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 60,000 บาท ประสบการณ์การสอบบัญชีมากกว่า 9 ปี สำนักงานสอบบัญชีเป็นสำนักงานสอบบัญชีอื่นๆ ประสบการณ์ทำงานด้านอื่นๆ คือ รับทำบัญชี มีความรู้ความสามารถด้านอื่นๆ คือ ด้านคอมพิวเตอร์ การเข้ารับฝึกอบรม 5-6 ครั้งต่อปี และมีความต้องการในการฝึกอบรม คือ ด้านการสอบบัญชี ความสัมพันธ์ของความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้าน ความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี รับอนุญาตแห่งประเทศไทย แต่ด้านทักษะการจัดการองค์กรไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ดังนั้นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรนำไปใช้เป็นแนวทางใน การพัฒนาคุณภาพการสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพ สร้างคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับ อนุญาตให้มีความน่าเชื่อถือ และสร้างข้อได้เปรียบในวิชาสอบบัญชีรับอนุญาต เพื่อปรับปรุงและ พัฒนากลยุทธ์บริการงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพสูงมากยิ่งขึ้น

นวพร ชูเปี้ยเต็ง และฐิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผล ต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพอากรในประเทศไทย การ วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุของทักษะและจรรยาบรรณในการ ปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพ อากรในประเทศไทย 2) สร้างรูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุของทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน

ตรวจสอบที่มีต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอากรในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง คือเจ้าของกิจการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการ หัวหน้าฝ่ายบัญชี พนักงานบัญชี จำนวน 398 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์วิถี (Path Analysis) โดยการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ตามวิธีการ Maximum Likelihood ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอากรในประเทศไทยคือ จรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุดถึง 0.81 รองลงมาคือ ทักษะในการปฏิบัติงาน มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.37 จากค่าสถิติสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ $R^2 = 0.55$ หมายถึง ปัจจัยเชิงสาเหตุจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน และทักษะในการปฏิบัติงานร่วมกัน พยากรณ์คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอากรในประเทศไทยได้ถึงร้อยละ 55 ภายใต้ปัจจัยแฝงเชิงสาเหตุเกี่ยวกับทักษะในการปฏิบัติงาน ปัจจัยที่เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอากรในประเทศไทยสูงที่สุด คือ ด้านการสอบบัญชีมีน้ำหนักองค์ประกอบถึง 0.84 รองลงมาคือ ด้านกฎหมาย (0.81) ด้านบัญชี (0.80) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (0.72) ภายใต้ปัจจัยแฝงเชิงสาเหตุเกี่ยวกับจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ปัจจัยที่เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอากรในประเทศไทยสูงที่สุด คือ ปัจจัยด้านความรับผิดชอบต่อบุคคลหรือนิติบุคคลที่ปฏิบัติงานให้ มีน้ำหนักองค์ประกอบถึง 0.97 รองลงมาคือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านมาตรฐานการตรวจสอบ และด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากัน คือ 0.80 และที่ต่ำที่สุดคือ ด้านความเป็นอิสระ (0.51) เมื่อทำการหาอิทธิพลรวมจากทั้ง 2 ปัจจัยพบว่ามีอิทธิพลรวม 1.135 และ 1.082 ตามลำดับ

นภาพร ชูเปี้ยเต็ง และฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอากรในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ เจ้าของกิจการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการ หัวหน้าฝ่ายบัญชี พนักงานบัญชี ซึ่งปฏิบัติงานในห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่ผู้สอบบัญชีอากรในประเทศไทยยื่นตรวจสอบและรับรองบัญชีต่อกรมสรรพากร ประจำปี 2558 ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่ม Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 398 คน เครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ศึกษาผลกระทบโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการ มีความรู้ทางด้านบัญชีในระดับปานกลาง ลักษณะของกิจการส่วนใหญ่เป็นกิจการให้บริการ ระยะเวลาใน

การดำเนินธุรกิจคือ 10 ปีขึ้นไป - 20 ปี การทดสอบผลกระทบพบว่าทักษะในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ และจรรยาบรรณ ในการปฏิบัติงานตรวจสอบมีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงาน การตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาคีอากรในประเทศไทย โดยทักษะด้านการสอบบัญชี และจรรยาบรรณด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและ รับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาคีอากรในประเทศไทยทุกด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความ ชัดเจน ด้านความรัดกุม ด้านความสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ และ ด้านความทันกาล

2.5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี

เยาวานา ฆมานหม้อย (2558) การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของ จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายใน และคุณภาพงานสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ โดยได้ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับ ประสบการณ์การทำงาน สอบบัญชี ตำแหน่งของผู้สอบบัญชี ระดับของผู้สอบบัญชี จำนวนสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย และ จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในและคุณภาพ งานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์อย่างไร กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจากการคำนวณตามวิธีการ ของ Taro Yamane คือ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ จำนวน 425 คน ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลทั่วไปของ ผู้สอบบัญชีด้านประสบการณ์สอบบัญชีและด้านตำแหน่งของผู้สอบบัญชีส่งผลกระทบในเชิงบวกต่อ ประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในและคุณภาพงานสอบบัญชี สำหรับข้อมูลทั่วไปด้านระดับของ ผู้สอบบัญชีส่งผลกระทบในเชิงลบต่อประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในและคุณภาพงานสอบบัญชี ยกเว้นด้านจำนวนสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมายไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายใน และคุณภาพงานสอบบัญชี นอกจากนี้จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีส่งผลกระทบในเชิงบวกต่อ ประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในและคุณภาพงานสอบบัญชี รวมทั้งประสิทธิภาพระบบการ ควบคุมภายในส่งผลในเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ งานวิจัยนี้สามารถใช้ เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาผู้สอบบัญชีสหกรณ์ให้มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ รวมทั้ง เพื่อเป็นแนวทางให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีในการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี และพัฒนาจรรยาบรรณในวิชาชีพสอบบัญชีให้ มีมาตรฐานในระดับสากล

สรุปผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ตัวแปร

จากการศึกษาหลักการแนวคิดของสมาพันธ์นักบัญชีสากล (IFAC) รวมทั้งกฎหมาย
ข้อกำหนด ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ตัวแปร ดัง
ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางสังเคราะห์ตัวแปร

ลำดับ	ผู้วิจัย (ปี)	ชื่อเรื่องวิจัย	ประเมินความรู้ความ	ประเมินระบบงาน	ประเมินระบบงาน	ประเมินระบบงาน	ประเมินระบบงาน
1.	กิตติคม จินเทரியญ (2561)	อิทธิพลของความรู้ความสามารถ คุณลักษณะหลักฐานการสอบบัญชีที่ดี และความสามารถทางการบริหารงานที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยที่มีรายได้สูง	+				+
2.	นภาพร ชูเปียเต็ง และ จันทร์ลอย เลขทิพย์ (2561)	ความรู้ความสามารถที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชี ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย (ในมุมมองของผู้รับการตรวจสอบ)	+				+
3.	มัยฤทธิ ทองสงโสม (2560)	ทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีผลต่อปัจจัยของคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีในด้านความรู้ความสามารถของผู้ตรวจสอบภายใน	+				+
4.	รัชณี บินยาเซ็น (2561)	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย	+			+	+
5.	อรอุมา แก้วสิทธิ (2561)	คุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย		+			+
6.	เมทธิณี เมษสุวรรณ และศุภรัักษ์ จันทร์จรัสจิตต์ (2562)	ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพกับคุณภาพงานบริการที่ให้ความเชื่อมั่นของผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชีในประเทศไทย	+		+		+

ตารางที่ 1 (ต่อ)

7.	ศิริรณภา อันทรง พร้อมพร ภูวดิน และสมใจ หมื่นไวย (2562)	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีภาษีอากร ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	+		+		+
8.	รัตติยา วงศรีลา และจิรพงษ์ จันทร์งาม (2561)	ผลกระทบของสมรรถนะการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร				+	+
9.	ณัฐธิดา จินมอญ (2560)	ความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย				+	+
10.	นวพร ชูเปียเต็ง และฐิตาภรณ์ สิ้นจรรย์ศักดิ์ (2559)	ปัจจัยเชิงสาเหตุของทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานที่มีต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย				+	+
11.	นวพร ชูเปียเต็ง และฐิตาภรณ์ สิ้นจรรย์ศักดิ์ (2559)	ผลกระทบของทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย				+	+
12.	เยาวนาถ หมานหมุย (2558)	ผลกระทบของจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีต่อประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์		+	+		+

จากการทบทวนวรรณกรรมตามแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นเกี่ยวกับ คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี พบว่า ตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะวัดจาก 4 ด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลการวิเคราะห์ผลการวิจัยที่สะท้อนถึงมุมมองที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น คือ 1) ความรู้ ความสามารถ 2) ประสิทธิภาพงานสอบบัญชี 3) ความเที่ยงธรรม และ 4) ทักษะทางวิชาชีพ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาผลกระทบของความรู้ ความสามารถที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (2) เพื่อศึกษาผลกระทบของประสบการณ์สอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (3) เพื่อศึกษาผลกระทบของความเสี่ยงธรรมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (4) เพื่อศึกษาผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร สำหรับวิธีการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

- 3.1 รูปแบบการศึกษา
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 รูปแบบการศึกษา

งานศึกษาในครั้งนี้เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีระเบียบวิธีการศึกษาที่ใช้คือการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อบรรยายปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1. ประชากร

งานศึกษานี้ ประชากร คือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่สามารถระบุจำนวนแน่นอนได้ โดยเป็นประชากรที่ปรากฏใน “บัญชีรายชื่อผู้สอบบัญชีภาษีอากร (TA)” ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2563 จำนวน 2,265 คน (กรมสรรพากร, 2563)

3.1.2. ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ทำการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมรับความคลาดเคลื่อนในการเลือกตัวอย่าง 5% โดยมีขั้นตอนการกำหนดขนาดและสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ยามาเน่ Taro Yamane (Yamane, 1973) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ

- n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
- N แทน ขนาดของประชากร
- e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ยอมรับได้

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{2,265}{1 + 2,265(0.05)^2}$$

$$n = 339.96 \approx 340 \text{ คน}$$

จากการแทนค่าในสูตรได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 340 คน โดยคำนวณขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนของกลุ่มผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ หลังจากนั้นจึงทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายภายในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม นนทบุรี และปทุมธานี) ได้ขนาดตัวอย่าง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ

กลุ่มตัวอย่าง	กรุงเทพมหานคร (คน)	สมุทรปราการ (คน)	สมุทรสาคร (คน)	นครปฐม (คน)	นนทบุรี (คน)	ปทุมธานี (คน)	รวม (คน)
ผู้สอบบัญชี ภาษีอากร	243	20	6	9	45	17	340

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการศึกษาคือแบบสอบถาม โดยโครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 7 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถาม 7 คำถามครอบคลุมข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นกลุ่มวิชาชีพบัญชี เช่น เพศ อายุ จดทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีถืออากรตามภูมิลาเนาใด ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อปี ประสบการณ์ในการเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร และจำนวนผู้ใช้บริการ (ลูกค้า) ที่ท่านให้บริการงานตรวจสอบบัญชีทั้งหมดต่อปี

ส่วนที่ 2 ระดับความเห็นด้วยเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ประกอบด้วย 12 คำถาม ครอบคลุมความรู้ 3 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ความรู้ ความสามารถด้านบัญชี จำนวน 4 คำถาม
- 2.2 ความรู้ ความสามารถด้านสอบบัญชี จำนวน 4 คำถาม
- 2.3 ความรู้ ความสามารถด้านภาษีอากร จำนวน 4 คำถาม

ส่วนที่ 3 ความเห็นด้วยเกี่ยวกับประสบการณ์งานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ประกอบด้วย 11 คำถามครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่

- 3.1 ความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ จำนวน 3 คำถาม
- 3.2 จำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ จำนวน 5 คำถาม
- 3.3 ระยะเวลาในการตรวจสอบ จำนวน 3 คำถาม

ส่วนที่ 4 ความเห็นด้วยเกี่ยวกับความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ประกอบด้วย 12 คำถาม ครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่

- 4.1 ความซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 3 คำถาม
- 4.2 ความเป็นรูปธรรม จำนวน 3 คำถาม
- 4.3 สมรรถนะทางวิชาชีพ และให้ความใส่ใจ จำนวน 9 คำถาม
- 4.4 การรักษาความลับและความพฤติกรรมทางวิชาชีพ จำนวน 12 คำถาม

ส่วนที่ 5 ความเห็นด้วยเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ครอบคลุม 5 ด้านประกอบด้วย 18 คำถาม ได้แก่

- 5.1 ทักษะทางปัญญา จำนวน 3 คำถาม
- 5.2 ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน จำนวน 3 คำถาม
- 5.3 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล จำนวน 3 คำถาม
- 5.4 ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร จำนวน 6 คำถาม
- 5.5 ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ จำนวน 3 คำถาม

ส่วนที่ 6 ความเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ครอบคลุม 4 ด้านประกอบด้วย 4 คำถาม

ส่วนที่ 7 คำถามปลายเปิดซึ่งเป็นข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย 5 คำถาม ซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ในการออกแบบสอบถามเพื่อใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามระดับความคิดเห็นแบบ Likert Scale ระดับ 1-5 โดยมีระดับดังนี้

ระดับ Likert Scale	ความคิดเห็น
5	เห็นด้วยมากที่สุด
4	เห็นด้วยมาก
3	เห็นด้วยปานกลาง
2	เห็นด้วยน้อย
1	เห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น มีการแบ่งอัตรภาคชั้น โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของ Likert (1932) มาประยุกต์ใช้ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.4.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามฉบับร่าง

3.4.1.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามฉบับร่างโดยผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ จำนวน 3 ท่าน สำหรับเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถามมีดังนี้ (ธีรชาติ ธรรมวงศ์, 2551)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

3.4.1.2 หลังจากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตาม

สูตร

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

3.4.1.3 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามฉบับร่างของการวิจัยในครั้งนี้ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาที่ระดับ 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

3.4.2 การตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของแบบสอบถามฉบับร่างหลังจากได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามฉบับร่างแล้ว ได้ทำ Pilot Test แบบสอบถามจากกลุ่มผู้สอบบัญชีภาษีอากรจำนวน 30 คน

โดยศิริชัย กาญจนวาสี (2544) ได้กล่าวว่า การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของเครื่องมือที่มีค่ามากกว่า 0.5 ถือว่าใช้ได้ อย่างไรก็ตามได้มีการพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา	การแปลความหมายระดับความเที่ยง
มากกว่า .9	ดีมาก
มากกว่า .8	ดี
มากกว่า .7	พอใช้
มากกว่า .6	ค่อนข้างพอใช้
มากกว่า .5	ต่ำ
น้อยกว่า .5	ไม่สามารถรับได้

3.3.3 การตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของแบบสอบถามฉบับร่างในครั้ง นี้ ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีค่าความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาที่ระดับ .976 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก

3.3.4 เมื่อตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามผ่านเกณฑ์แล้ว นำแบบสอบถามฉบับร่างไปสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในลักษณะดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยวิธีส่งแบบสอบถามส่งทางอีเมล ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

3.5.1 ดำเนินการส่งแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ไปทางอีเมลให้กับกลุ่มตัวอย่างผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำนวน 340 ฉบับ เพื่อตอบแบบสอบถาม ตามอีเมลที่อยู่ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.5.2 ผู้ศึกษาได้รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 340 ฉบับ

3.5.3 ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของคำตอบ ที่ได้รับการตอบกลับ พบว่า มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้นจำนวน 340 ฉบับ คิดเป็นจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับทั้งสิ้นเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 340 ฉบับ ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker , Kumay and Say (2001) ที่นำเสนอว่า การส่งแบบสอบถามต้องได้รับกลับคืนอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงจะเป็นที่ยอมรับได้

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

การเก็บข้อมูลมาจากการศึกษาค้นคว้าทางเอกสาร โดยศึกษาข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.6.1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.2. การวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปร ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.3. การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ ได้แก่ ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่า Tolerance และค่า VIF (Variance Inflation Factor)

3.6.4. สถิติอนุมาน (Inference Statistics) ประกอบด้วย การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression)

เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล จึงกำหนดอักษรย่อของตัวแปรและตัวชี้วัด ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตารางแสดงชื่อภาษาไทย ชื่อภาษาอังกฤษ อักษรย่อ ของตัวแปรและตัวชี้วัด

ชื่อภาษาไทยของตัวแปร/ ตัวชี้วัด	ชื่อภาษาอังกฤษของตัวแปร/ ตัวชี้วัด	อักษรย่อ
ความรู้ ความสามารถ	Knowledge	KNW
ประสบการณ์งานสอบบัญชี	Experience	EXP
ความเที่ยงธรรม	Ethic	ETH
ทักษะทางวิชาชีพ	Skill	SKL
คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี	Audit Report	AQR

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาผลกระทบของความรู้ ความสามารถที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (2) เพื่อศึกษาผลกระทบของประสบการณ์สอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (3) เพื่อศึกษาผลกระทบของความเที่ยงธรรมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (4) เพื่อศึกษาผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลในการวิจัย โดยแบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

4.2 ระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

4.3 การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Analysis)

4.4 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

4.5 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรและค่าสถิติ รวมถึงกำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรและค่าสถิติ เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งสามารถแสดงได้ดังนี้

$\bar{X}$ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)

S.D. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

MIN คะแนนต่ำสุด (Minimum)

MAX คะแนนสูงสุด (Maximum)

T-value	ค่าสถิติทดสอบซึ่งมีการแจกแจงแบบ t
P-Value	ค่าสัดส่วนของความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิเสธสมมติฐานและเป็นค่าที่คำนวณได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์ (Observed Significance Level)
P	ความคลาดเคลื่อนของการวัดตัวแปรสังเกตได้ภายใน
n	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
df	ค่าองศาความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
b	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ สามารถสรุปผลได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ($n = 340$)

	ตัวแปร/ตัวชี้วัด	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	125	36.80
	หญิง	215	63.20
	รวม	340	100.00
อายุ			
	น้อยกว่า 30 ปี	-	-
	30-35 ปี	56	16.50
	มากกว่า 35-40 ปี	128	37.60
	มากกว่า 40 ปี	156	45.90
	รวม	340	100.00

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	จำนวน	ร้อยละ
จดทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรตามภูมิลำเนาใด		
กรุงเทพมหานคร	255	75.00
ปริมณฑล	185	25.00
รวม	340	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	302	88.80
สูงกว่าปริญญาตรี	38	11.20
รวม	340	100.00
รายได้เฉลี่ยต่อปี		
ต่ำกว่า 250,000 บาท	11	3.20
250,000-500,000 บาท	28	8.20
500,001-1,000,000 บาท	146	42.90
มากกว่า 1,000,000 บาท	155	45.60
รวม	340	100.00
ประสบการณ์ในการเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร		
น้อยกว่า 1 ปี	1	0.30
1-3 ปี	17	5.00
มากกว่า 3-6 ปี	78	22.90
มากกว่า 6 ปี	244	71.80
รวม	340	100.00

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้ใช้บริการ (ลูกค้า) ที่ท่านให้บริการงานตรวจสอบบัญชีทั้งหมดต่อปี		
น้อยกว่า 50 ราย	3	0.90
50-100 ราย	151	44.40
101-150 ราย	112	32.90
มากกว่า 150 ราย	74	21.80
รวม	340	100.00

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 63.20 และที่เหลือจำนวน 125 คน เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 36.80

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 40 ปี จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 45.90 รองลงมาอายุมากกว่า 35-40 ปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 37.60 และมีอายุระหว่าง 30-35 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จดทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานคร จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาจดทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรในปริมณฑล จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 88.80 รองลงมาคือระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.20

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อปี มากกว่า 1,000,000 บาท จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 45.60 รองลงมาคือมีรายได้เฉลี่ยต่อปี 500,001-1,000,000 บาท จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 42.90 มีรายได้เฉลี่ยต่อปี 250,000-500,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20 และรายได้เฉลี่ยต่อปี ต่ำกว่า 250,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.20

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้สอบบัญชีมากกว่า 6 ปี จำนวน 244 คนคิดเป็นร้อยละ 71.80 รองลงมาคือมีประสบการณ์ในการเป็นผู้สอบบัญชี มากกว่า 3-6 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 22.90 มีประสบการณ์ในการเป็นผู้สอบ 1-3 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และมีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ใช้บริการ (ลูกค้า) ที่ให้บริการงานตรวจสอบบัญชีทั้งหมดต่อปีส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ใช้บริการ 50-100 ราย จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 รองลงมาคือมีจำนวนผู้ใช้บริการ (ลูกค้า) ที่ให้บริการงานตรวจสอบบัญชีทั้งหมดต่อปี 101-150 ราย จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 32.90 มีจำนวนผู้ใช้บริการ (ลูกค้า) ที่ให้บริการงานตรวจสอบบัญชีทั้งหมดต่อปีมากกว่า 150 ราย จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80 และมีจำนวนผู้ใช้บริการ (ลูกค้า) ที่ให้บริการงานตรวจสอบบัญชีทั้งหมดต่อปีน้อยกว่า 50 ราย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 00.90

4.2 ระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความสามารถ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการบัญชี (2) ด้านการสอบบัญชี (3) ด้านภาษีอากร ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์งานสอบบัญชี ได้แก่ (1) ความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ (2) จำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ (3) ระยะเวลาในการตรวจสอบ ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับความเที่ยงธรรม โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ (1) ความซื่อสัตย์สุจริต (2) ความเป็นรูปธรรม (3) สมรรถนะทางวิชาชีพและให้ความใส่ใจ (4) การรักษาความลับและความปลอดภัยทางวิชาชีพ และระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางวิชาชีพ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ (1) ทักษะทางปัญญา (2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (4) ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (5) ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ และระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ซึ่งสามารถสรุปได้ตามตารางดังนี้

4.2.1 ระดับความคิดเห็นในปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรโดยรวม

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรโดยรวม แบ่งออกเป็น 4 ส่วนใหญ่ๆ คือ (1) ความรู้ ความสามารถ (KNW) (2) ประสบการณ์งานสอบบัญชี (EXP) (3) ความเที่ยงธรรม (ETH) (4) ทักษะทางวิชาชีพ (SKL) แสดงได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบ
บัญชีภาษีอากร ($n = 340$)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความรู้ ความสามารถ	4.33	.447	มาก
ประสบการณ์งานสอบบัญชี	4.71	.274	มากที่สุด
ความเที่ยงธรรม	4.47	.312	มาก
ทักษะทางวิชาชีพ	4.56	.321	มาก

*เกณฑ์การแปลความความหมาย : 4.51-5.00 มากที่สุด 3.51-4.50 มาก 2.51-3.50 ปานกลาง 1.51-2.50 น้อย 1.00-1.50 น้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านประสบการณ์งานสอบบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 รองลงมาคือ ด้านทักษะทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ด้านความเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 และด้านความรู้ ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ตามลำดับ

4.2.2 ระดับความคิดเห็นในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชี ภาษีอากร

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ (1) ด้านการบัญชี (KAC) ประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของผู้ถือหุ้น รายได้ ค่าใช้จ่าย (KAC1) การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน (KAC2) เรื่องการจัดรายการใหม่ การวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรก การวัดมูลค่าในภายหลัง (KAC3) และ รายงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (KAC4) (2) ด้านสอบบัญชี (KAD) ประกอบด้วย ข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี การวางแผนการตรวจสอบ รวมถึงแนวการสอบบัญชี (KAD1) การตรวจสอบยอดยกมาในการสอบบัญชีครั้งแรก การเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชี (KAD2) เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบการเงิน การดำเนินงานต่อเนื่อง การใช้ผลงานของผู้อื่น (KAD3) และการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก การวิเคราะห์เปรียบเทียบ (KAD4) (3) ด้านภาษีอากร (KTX) ประกอบด้วย ภาษีเงินได้นิติบุคคล เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้ (KTX1) ภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อนำมาใช้ในการ

วางแผนปฏิบัติงานได้ (KTX2) ภาษีธุรกิจเฉพาะ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้ (KTX3) และภาษีอากรแสตมป์ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้ (KTX4) แสดงได้ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ($n = 340$)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความรู้ ความสามารถด้านการบัญชี	4.13	.595	มาก
- ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของผู้ถือหุ้น รายได้ ค่าใช้จ่าย	4.23	.663	มาก
- ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน	4.16	.726	มาก
- ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องการจัดรายการใหม่ การวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรก การวัดมูลค่าในภายหลัง	4.10	.700	มาก
- ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องรายงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	4.02	.709	มาก
ความรู้ ความสามารถด้านการสอบบัญชี	4.33	.503	มาก
- ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับเรื่องข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี การวางแผนการตรวจสอบ รวมถึงแนวการสอบบัญชี	4.36	.631	มาก
- ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับเรื่องการตรวจสอบยอดยกมาในการสอบบัญชีครั้งแรก การเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชี	4.23	.563	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
- ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับเรื่องเหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบการเงิน การดำเนินงานต่อเนื่อง การใช้ผลงานของผู้อื่น	4.37	.646	มาก
- ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับเรื่องการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก การวิเคราะห์เปรียบเทียบ	4.34	.697	มาก
ความรู้ ความสามารถด้านภาษีอากร	4.54	.422	มากที่สุด
- ท่านสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีเงินได้นิติบุคคล เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้	4.48	.621	มาก
- ท่านสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้	4.53	.517	มากที่สุด
- ท่านสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีธุรกิจเฉพาะ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้	4.65	.501	มากที่สุด
- ท่านสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีอากรแสตมป์ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้	4.52	.505	มากที่สุด

*เกณฑ์การแปลความความหมาย : 4.51-5.00 มากที่สุด 3.51-4.50 มาก 2.51-3.50 ปานกลาง 1.51-2.50 น้อย 1.00-1.50 น้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 6 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรู้ ความสามารถด้านภาษีอากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 รองลงมาคือ ด้านความรู้ ความสามารถด้านการสอบบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และด้านความรู้ ความสามารถด้านการบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ตามลำดับ โดยสามารถสรุปในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านความรู้ ความสามารถด้านการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของผู้ถือหุ้น

รายได้ ค่าใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องการจัดรายการใหม่ การวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรก การวัดมูลค่าในภายหลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องรายงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ตามลำดับ

ด้านความรู้ ความสามารถด้านการสอบบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับเรื่องเหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบการเงิน การดำเนินงานต่อเนื่อง การใช้ผลงานของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับเรื่องข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี การวางแผนการตรวจสอบ รวมถึงแนวการสอบบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับเรื่องการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก การวิเคราะห์เปรียบเทียบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับเรื่องข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี การวางแผนการตรวจสอบ รวมถึงแนวการสอบบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ตามลำดับ

ด้านความรู้ ความสามารถด้านการภาษีอากรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีธุรกิจเฉพาะ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีอากรแสดมภ์ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีเงินได้นิติบุคคล เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ตามลำดับ

4.2.3 ระดับความคิดเห็นในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์งานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์งานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ (1) ความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ (ETY) ประกอบด้วย เคยตรวจสอบกิจการที่มีความแตกต่างของประเภทธุรกิจอย่างต่อเนื่อง เช่น ซื้อมาขายไป ผลิต ขายส่งขายปลีก ร่วมค้า นำเข้า ส่งออก เป็นต้น (ETY1) ในแต่ละปีมักจะรับงานตรวจสอบบัญชีในกิจการ หรือธุรกิจที่ยังไม่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นประสบการณ์ในการทำงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต (ETY2) และสามารถแยกแยะ และจำแนกรวมถึงการวิเคราะห์ของรายการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในธุรกิจที่มีความแตกต่างกันได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง (ETY3) (2) จำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ (EAM) ประกอบด้วย เชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน จะต้องมาจากการเรียนรู้ และการพัฒนาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การรับงานที่มีความหมาย หลากหลายและแตกต่างกันในรูปแบบการดำเนินงานและรูปแบบของธุรกิจ (EAM1) มีจำนวนผู้รับบริการงานสอบบัญชีเพิ่มขึ้นจากปีก่อนๆ อย่างต่อเนื่อง (EAM2) เมื่อทำการเปรียบเทียบกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรอื่นแล้ว ได้รับการยอมรับจากผู้รับบริการ ในการปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ (EAM3) มีผู้รับบริการใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคำแนะนำของผู้รับบริการรายเก่า (EAM4) และเมื่อเสนอบริการใหม่ๆ ต่อผู้รับบริการ ผู้รับบริการยินดีที่จะใช้บริการเหล่านั้นอย่างเต็มใจ แล้วยังขอคำแนะนำให้นำเสนอบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและไม่ขัดต่อวิชาชีพ (EAM5) (3) ระยะเวลาในการตรวจสอบ (ETM) ประกอบด้วย เชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ท่านได้รับจากการอยู่ในวิชาชีพการสอบบัญชี ทำให้ท่านมีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ (ETM1) ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ได้เรียนรู้ถึงความต้องการที่แตกต่างและหลากหลายของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงบการเงิน (ETM2) และมุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่มีระบบและมีคุณภาพ ซึ่งเป็นไปตามประสบการณ์ที่ได้จากการที่อยู่ในวิชาชีพเป็นระยะเวลานาน (ETM3) แสดงได้ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์งานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ	4.76	.353	มาก
- ท่านเคยตรวจสอบกิจการที่มีความแตกต่างของประเภทธุรกิจ อย่างต่อเนื่อง เช่น ซื้อมาขายไป ผลิต ขายส่งขายปลีก ร่วมค้า นำเข้า ส่งออก เป็นต้น	4.75	.433	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
- ในแต่ละปีท่านมักจะรับงานตรวจสอบบัญชีในกิจการ หรือธุรกิจที่ท่านยังไม่มี ความเชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นประสบการณ์ในการทำงานของท่านทั้งในปัจจุบันและอนาคต	4.75	.430	มากที่สุด
- ท่านสามารถแยกแยะ และจำแนก รวมถึงการวิเคราะห์ของรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในธุรกิจที่มีความแตกต่างกันได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง	4.78	.413	มากที่สุด
จำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ	4.70	.342	มากที่สุด
- ท่านเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน จะต้องมาจากการเรียนรู้ และการพัฒนาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การรับงานที่มีความหมาย หลากหลายและแตกต่างกันในรูปแบบการดำเนินงาน และรูปแบบของธุรกิจ	4.66	.471	มากที่สุด
- ท่านมีจำนวนผู้รับบริการงานสอบบัญชีเพิ่มขึ้นจากปีก่อนๆ อย่างต่อเนื่อง	4.58	.511	มากที่สุด
- เมื่อทำการเปรียบเทียบกับผู้สอบบัญชีอาชีพท่านอื่นแล้ว ท่านได้รับการยอมรับจากผู้รับบริการ ในการปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ	4.65	.474	มากที่สุด
- ท่านมีผู้รับบริการใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคำแนะนำของผู้รับบริการรายเก่า	4.82	.376	มากที่สุด
- เมื่อท่านเสนอบริการใหม่ ๆ ต่อผู้รับบริการ ผู้รับบริการยินดีที่จะใช้บริการเหล่านั้นอย่างเต็มใจ แล้วยังขอคำแนะนำให้ท่านนำเสนอ บริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและไม่ขัดต่อวิชาชีพ	4.76	.438	มากที่สุด
ระยะเวลาในการตรวจสอบ	4.69	.373	มากที่สุด
- ท่านเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ท่านได้รับจากการอยู่ในวิชาชีพการสอบบัญชี ทำให้ท่านมีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ	4.73	.459	มากที่สุด
- ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ท่านได้เรียนรู้ถึงความต้องการที่แตกต่างกัน และหลากหลายของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงบการเงิน	4.66	.498	มากที่สุด

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
- ท่านมุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่มีระบบและมีคุณภาพ ซึ่งเป็นไปตาม ประสบการณ์ที่ได้จากการที่ท่านอยู่ในวิชาชีพเป็นระยะเวลานาน	4.67	.470	มากที่สุด

*เกณฑ์การแปลความความหมาย : 4.51-5.00 มากที่สุด 3.51-4.50 มาก 2.51-3.50 ปานกลาง 1.51-2.50 น้อย 1.00-1.50 น้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 7 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เกี่ยวข้องประสบการณ์งานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 รองลงมาคือ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 และด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ตามลำดับ โดยสามารถสรุปในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถแยกแยะ และจำแนก รวมถึงการวิเคราะห์ของรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในธุรกิจที่มีความแตกต่างกันได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 รองลงมาคือ ในแต่ละปีผู้สอบบัญชีภาษีอากรมักจะรับงานตรวจสอบบัญชีในกิจการ หรือธุรกิจที่ยังไม่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นประสบการณ์ในการทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรเคยตรวจสอบกิจการที่มีความแตกต่างของประเภทธุรกิจอย่างต่อเนื่อง เช่น ซื้อมาขายไป ผลิต ขายส่งขายปลีก ร่วมค้า นำเข้า ส่งออก เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ตามลำดับ

ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีผู้รับบริการใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคำแนะนำของผู้รับบริการรายเก่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 รองลงมาคือ เมื่อผู้สอบบัญชีภาษีอากรเสนอบริการใหม่ๆ ต่อผู้รับบริการ ผู้รับบริการยินดีที่จะใช้บริการเหล่านั้นอย่างเต็มใจแล้วจึงขอคำแนะนำให้ผู้สอบบัญชีภาษีอากรนำเสนอบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและไม่ขัดต่อวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน จะต้องมาจากการเรียนรู้ และการพัฒนาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การรับงานที่มีความหมายหลากหลาย และแตกต่างกันในรูปแบบการดำเนินงานและรูปแบบของธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 เมื่อทำการ

เปรียบเทียบกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรท่านอื่นแล้ว ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้รับการยอมรับจากผู้รับบริการ ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีจำนวนผู้รับบริการงานสอบบัญชีเพิ่มขึ้นจากปีก่อนๆ อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ตามลำดับ

ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ท่านได้รับจากการอยู่ในวิชาชีพการสอบบัญชี ทำให้ท่านมีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่มีระบบและมีคุณภาพ ซึ่งเป็นไปตามประสบการณ์ที่ได้จากการที่ท่านอยู่ในวิชาชีพเป็นระยะเวลานาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 และ ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้เรียนรู้ถึงความต้องการที่แตกต่างและหลากหลายของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงบการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ตามลำดับ

4.2.4 ระดับความคิดเห็นในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แบ่งออกเป็น 4 ส่วนใหญ่ๆ คือ (1) ความซื่อสัตย์สุจริต (ETA) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการปฏิบัติโดยยึดความเป็นกลางเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ในการนำเสนอข้อมูลในรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี (ETA1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความเป็นจริงอันเป็นสาระสำคัญ (ETA2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ทำการตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการที่รับตรวจ โดยปราศจากอคติและความลำเอียง (ETA3) (2) ความเป็นรูปธรรม (ETB) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรทำงานโดย ปราศจากอิทธิพลอันเกินควร (ETB1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรทำงานโดย มีความเป็นอิสระ (ETB2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรทำงานโดย ไม่มีความขัดแย้งทางด้านผลประโยชน์ (ETB3) (3) สมรรถนะทางวิชาชีพและให้ความใส่ใจ (ETC) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรใช้ความรู้ความสามารถต่อการปฏิบัติหน้าที่วิชาชีพอย่างเต็มที่ (ETC1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่วิชาชีพอย่างเต็มที่ (ETC2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสารให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีได้เป็นอย่างดี (ETC3) (4) การรักษาความลับ และความพฤติกรรมทางวิชาชีพ (ETD) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรให้ความสำคัญกับความลับของข้อมูลที่ได้มาจากความสัมพันธ์ทางวิชาชีพและทางธุรกิจและหากได้รับการอนุมัติให้เปิดเผยได้ ท่านจะขอการอนุมัติจากผู้มีอำนาจอย่างถูกต้องและเฉพาะเจาะจง (ETD1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ COSO ในเรื่อง Compliance (ETD2) และผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการ

ค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ และให้ความสำคัญกับการยึดหลักความถูกต้อง ความโปร่งใส ความเป็นไปตามกฎระเบียบ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (ETD3) แสดงได้ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความซื่อสัตย์สุจริต	4.72	.400	มากที่สุด
- ท่านมีการปฏิบัติโดยยึดความเป็นกลางเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ ใน การนำเสนอข้อมูลในรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี	4.63	.500	มากที่สุด
- ท่านมีการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรมและความ ซื่อสัตย์สุจริตโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความเป็นจริงอัน เป็นสาระสำคัญ	4.77	.434	มากที่สุด
- ท่านได้ทำการตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการที่รับตรวจโดย ปราศจากอคติและความลำเอียง	4.75	.461	มากที่สุด
ความเป็นรูปธรรม	4.32	.420	มาก
- ท่านทำงานโดย ปราศจากอิทธิพลอันเกินควร	4.55	.579	มากที่สุด
- ท่านทำงานโดย มีความเป็นอิสระ	4.06	.677	มาก
- ท่านทำงานโดย ไม่มีความขัดแย้งทางด้านผลประโยชน์	4.15	.742	มาก
สมรรถนะทางวิชาชีพและให้ความใส่ใจ	4.25	.441	มาก
- ท่านใช้ความรู้ ความสามารถต่อการปฏิบัติหน้าที่วิชาชีพอย่างเต็มที่	4.55	.520	มากที่สุด
- ท่านมีความเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่วิชาชีพอย่างเต็มที่	4.06	.677	มาก
- ท่านสามารถใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสารให้ผู้ใช้อข้อมูลเข้าใจใน ส่วนที่เป็นสาระสำคัญของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีได้ เป็นอย่างดี	4.15	.742	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การรักษาความลับและความปลอดภัยทางวิชาชีพ	4.57	.380	มากที่สุด
- ท่านสามารถใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสารให้ผู้ใช้อข้อมูลเข้าใจในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีได้เป็นอย่างดี	4.64	.619	มากที่สุด
- ท่านปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ COSO ในเรื่อง Compliance	4.67	.480	มากที่สุด
- ท่านมีการค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ และให้ความสำคัญกับการยึดหลักความถูกต้อง ความโปร่งใส ความเป็นไปตามกฎระเบียบ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.41	.615	มาก

*เกณฑ์การแปลความความหมาย : 4.51-5.00 มากที่สุด 3.51-4.50 มาก 2.51-3.50 ปานกลาง 1.51-2.50 น้อย 1.00-1.50 น้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 8 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เกี่ยวกับความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีอาชีพอากร พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 รองลงมาคือ การรักษาความลับและพฤติกรรมทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ความเป็นรูปธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และสมรรถนะทางวิชาชีพและให้ความใส่ใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ตามลำดับ โดยสามารถสรุปในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ความซื่อสัตย์สุจริต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีอาชีพอากรมีการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความเป็นจริงอันเป็นสาระสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีอาชีพอากรได้ทำการตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการที่รับตรวจโดยปราศจากอคติและความลำเอียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 และผู้สอบบัญชีอาชีพอากรมีการปฏิบัติโดยยึดความเป็นกลางเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ ในการนำเสนอข้อมูลในรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ตามลำดับ

ความเป็นรูปธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรทำงานโดยปราศจากอิทธิพลอันเกินควร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรทำงานโดยไม่มีความขัดแย้งทางด้านผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรทำงานโดยมีความเป็นอิสระ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ตามลำดับ

สมรรถนะทางวิชาชีพและให้ความใส่ใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรใช้ความรู้ ความสามารถต่อการปฏิบัติหน้าที่วิชาชีพอย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสารให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของรายงานการตรวจสอบ และรับรองบัญชีได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่วิชาชีพอย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ตามลำดับ

การรักษาความลับและพฤติกรรมทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ COSO ในเรื่อง Compliance มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรให้ความสำคัญกับความลับของข้อมูลที่ได้มาจากความสัมพันธ์ทางวิชาชีพและทางธุรกิจและหากได้รับการอนุมัติให้เปิดเผยได้ ท่านจะขอการอนุมัติจากผู้มีอำนาจอย่างถูกต้องและเฉพาะเจาะจง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ และให้ความสำคัญกับการยึดหลักความถูกต้อง ความโปร่งใส ความเป็นไปตามกฎระเบียบ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ตามลำดับ

4.2.5 ระดับความคิดเห็นในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชี

อากร

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แบ่งออกเป็น 5 ส่วนใหญ่ๆ คือ (1) ทักษะทางปัญญา (SKA) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การนำไปแก้ไขปัญหาและการประเมินผลทักษะด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (SKA1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถที่จะเข้าใจข้อความจากคนทั่วไป สื่อ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ และนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้ (SKA2) เมื่อมีข้อสงสัย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความสามารถที่จะหาข้อมูล คิด และหาเหตุผลได้และแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อนได้ (SKA3) (2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (SKB) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความสามารถในการคำนวณและการใช้เครื่องมือทางเทคนิคต่าง ๆ (SKB1) ผู้สอบบัญชี

ภาชีอากรมีความสามารถในการทำโมเดล และการวิเคราะห์ความเสี่ยง (SKB2) ผู้สอบบัญชีภาชีอากรมีความสามารถในการวัดผล การรายงานผล และการทำตามกฎข้อบังคับ (SKB3) (3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (SKC) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาชีอากรสามารถ บริหารจัดการตนเอง ความคิด อิทธิพล และการเรียนรู้ตนเอง (SKC1) ผู้สอบบัญชีภาชีอากรสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัด (SKC2) ผู้สอบบัญชีภาชีอากรสามารถจัดการงานต่างๆ ให้เสร็จตามวันเวลาที่กำหนด (SKC3) (4) ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (SKD) ประกอบด้วย สามารถทำงานร่วมและปรึกษางานร่วมกับผู้อื่น (SKD1) ผู้สอบบัญชีภาชีอากรยอมรับ และสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งการทำงานเป็นกลุ่ม (SKD2) ผู้สอบบัญชีภาชีอากรสามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนที่มีความคิดเห็นต่างกัน (SKD3) ผู้สอบบัญชีภาชีอากรสามารถเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาวะแวดล้อมที่แตกต่าง (SKD4) ผู้สอบบัญชีภาชีอากรสามารถนำเสนอและชี้ประเด็น ผ่านการเขียนรายงาน และพูดคุยทั้งในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ (SKD5) และผู้สอบบัญชีภาชีอากรฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง (SKD6) แสดงได้ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาชีอากร

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ทักษะทางปัญญา	4.56	.424	มากที่สุด
- ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การนำไปแก้ไขปัญหาและการประเมินผลทักษะด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	4.46	.511	มาก
- ท่านสามารถที่จะเข้าใจข้อความจากคนทั่วไป สื่อ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ และนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาคือ	4.66	.502	มาก
- เมื่อมีข้อสงสัย ท่านมีความสามารถที่จะ หาข้อมูล คิด และหาเหตุผลได้และแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อนได้	4.55	.515	มากที่สุด

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ทักษะทางวิชาชีพการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	4.47	.444	มาก
- ท่านมีความสามารถในการคำนวณและการใช้เครื่องมือทางเทคนิคต่าง ๆ	4.52	.517	มากที่สุด
- ท่านมีความสามารถในการทำโมเดล และการวิเคราะห์ความเสี่ยง	4.46	.505	มาก
- ท่านมีความสามารถในการวัดผล การรายงานผล และการทำตามกฎข้อบังคับ	4.43	.574	มาก
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	4.61	.332	มากที่สุด
- ท่านสามารถ บริหารจัดการตนเอง ความคิด อิทธิพล และการเรียนรู้ตนเอง	4.52	.539	มากที่สุด
- ท่านสามารถ ที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัด	4.69	.462	มากที่สุด
- ท่านสามารถ จัดการงานต่าง ๆ ให้เสร็จตามวัน เวลา ที่กำหนด	4.64	.479	มากที่สุด
ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	4.64	.354	มากที่สุด
- ท่านสามารถทำงานร่วมและปรึกษางานร่วมกับผู้อื่น	4.70	.457	มากที่สุด
- ท่านยอมรับและสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งการทำงานเป็นกลุ่ม	4.69	.460	มากที่สุด
- ท่านสามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนที่มีวัฒนธรรมหรือมีความคิดเห็นต่างกัน	4.69	.460	มากที่สุด
- ท่านสามารถเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาวะแวดล้อมที่แตกต่าง	4.62	.483	มากที่สุด
- ท่านสามารถนำเสนอและชี้ประเด็น ผ่านการเขียนรายงานและพูดคุยทั้งในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ	4.50	.500	มาก
- ท่านฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง	4.63	.482	มากที่สุด

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ	4.49	.410	มาก
- ท่านมีความรู้ด้านธุรกิจและมีความเข้าใจในเรื่องการบ้าน การเมือง และเรื่องที่เกิดขึ้นในนานาประเทศ ทักษะด้านองค์การ	4.45	.498	มาก
- ท่านมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การบริหารบุคคลและทรัพยากร การตัดสินใจ	4.55	.497	มากที่สุด
- ท่านมีความสามารถในการจัดและแบ่งงานและการกระตุ้นและพัฒนาบุคลากร การมีภาวะผู้นำ การพิจารณาและตัดสินใจอย่างมืออาชีพ	4.48	.500	มาก

*เกณฑ์การแปลความความหมาย : 4.51-5.00 มากที่สุด 3.51-4.50 มาก 2.51-3.50 ปานกลาง 1.51-2.50 น้อย 1.00-1.50 น้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 9 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เกี่ยวข้อง ทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 รองลงมาคือ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ทักษะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ตามลำดับ โดยสามารถสรุปในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ทักษะทางปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถที่จะเข้าใจข้อความจากคนทั่วไป สื่อ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ และนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 รองลงมาคือ เมื่อมีข้อสงสัย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความสามารถที่จะหาข้อมูล คิด และหาเหตุผลได้และแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อนได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การนำไปแก้ไขปัญหาและการประเมินผลทักษะด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ตามลำดับ

ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความสามารถในการคำนวณ และการใช้เครื่องมือทางเทคนิคต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความสามารถในการทำโมเดล และการวิเคราะห์ความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความสามารถในการวัดผล การรายงานผล และการทำตามกฎข้อบังคับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ตามลำดับ

ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถ ที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถจัดการงานต่างๆ ให้เสร็จตามวัน เวลา ที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถ บริหารจัดการตนเอง ความคิด อิทธิพล และการเรียนรู้ตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ตามลำดับ

ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถทำงานร่วมและปรึกษางานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรยอมรับและสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งการทำงานเป็นกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ผู้สอบบัญชีสามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนที่มีวัฒนธรรมหรือมีความคิดเห็นต่างกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาวะแวดล้อมที่แตกต่าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถนำเสนอและชี้ประเด็น ผ่านการเขียนรายงานและพูดคุยทั้งในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ตามลำดับ

4.2.6 ระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (AQR) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความรู้ ความสามารถในการตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชี และหลักฐานอื่น ๆ ตามแนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐาน ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้ (AQR1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีประสบการณ์งานสอบบัญชีต่อการปฏิบัติงานเพียงพอในการ วินิจฉัย และแสดงความคิดเห็นได้ว่างบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นขัดกับข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญและเป็นไปตามหลักการบัญชีที่

รับรองทั่วไป ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้ (AQR2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเที่ยง
 ธรรมต่อการปฏิบัติงานในการตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชี และหลักฐานอื่น ๆ
 ตามแนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐาน (AQR3) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีทักษะทาง
 วิชาชีพต่อการปฏิบัติงาน ตามแนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐาน สามารถวินิจฉัย
 และแสดงความเห็นได้ว่างบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นขัดกับข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญและเป็นไป
 ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้ (AQR4) แสดงได้ดัง
 ตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชี
 ภาษีอากร

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี	4.75	.263	มากที่สุด
- ท่านมีความรู้ ความสามารถ ในการตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสาร ประกอบการลงบัญชี และหลักฐานอื่น ๆ ตามแนวทางปฏิบัติงานที่ วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐาน ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้	4.78	.413	มากที่สุด
- ท่านมีประสบการณ์งานสอบบัญชีต่อการปฏิบัติงานเพียงพอใน การ วินิจฉัย และแสดงความเห็นได้ว่างบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นขัด กับข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญและเป็นไปตามหลักการบัญชีที่ รับรองทั่วไป ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้	4.73	.443	มากที่สุด
- ท่านมีความเที่ยงธรรมต่อการปฏิบัติงานในการตรวจสอบสมุด บัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชี และหลักฐานอื่น ๆ ตามแนวทาง ปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐาน	4.75	.431	มากที่สุด
- ท่านมีทักษะทางวิชาชีพต่อการปฏิบัติงาน ตามแนวทางปฏิบัติงาน ที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐาน สามารถวินิจฉัย และแสดง ความเห็นได้ว่างบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นขัดกับข้อเท็จจริง อันเป็น สาระสำคัญและเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ด้วยความ ถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้	4.76	.426	มากที่สุด

*เกณฑ์การแปลความความหมาย : 4.51-5.00 มากที่สุด 3.51-4.50 มาก 2.51-3.50 ปานกลาง 1.51-2.50 น้อย 1.00-1.50 น้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 10 พบว่า คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความรู้ความสามารถ ในการตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชี และหลักฐานอื่น ๆ ตามแนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐาน ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีทักษะทางวิชาชีพต่อการปฏิบัติงาน ตามแนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐาน สามารถวินิจฉัย และแสดงความเห็นได้ว่างบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นขัดกับข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญและเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเที่ยงธรรมต่อการปฏิบัติงานในการตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชี และหลักฐานอื่น ๆ ตามแนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีประสบการณ์งานสอบบัญชีต่อการปฏิบัติงานเพียงพอในการ วินิจฉัย และแสดงความเห็นได้ว่างบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นขัดกับข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญและเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ตามลำดับ

4.3 การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Analysis)

การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis) เป็นการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย ด้านความรู้ ความสามารถ (KNW) ด้านประสบการณ์งานสอบบัญชี (EXP) ด้านความเที่ยงธรรม (ETH) และด้านทักษะทางวิชาชีพ (SKL) ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ส่วนตัวแปรตามคือ คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (AQR) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างตัวแปรที่ใช้แต่ละตัวแปร ซึ่งต้องมีค่าต่ำกว่า .80 จึงจะถือได้ว่าตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ไม่มีปัญหา Multicollinearity สามารถนำไปวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ได้ แสดงได้ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปร

Variables	KNW	EXP	ETH	SKL	AQR
KNW	1.00				
EXP	.564**	1.00			
ETH	.469**	.529**	1.00		
SKL	.757**	.657**	.502**	1.00	
AQR	.361**	.485**	.164**	.588**	1.00

**Sig. ที่ระดับนัยสำคัญ .01

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรจากแบบจำลองคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (AQR) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างตัวแปรที่ใช้แต่ละตัวแปร มีค่าอยู่ที่ .164-.757 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า .80

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ไม่มีปัญหา Multicollinearity สามารถนำไปวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ได้ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เกี่ยวกับด้านความรู้ความสามารถ (KNW) ด้านประสบการณ์งานสอบบัญชี (EXP) ด้านความเที่ยงธรรม (ETH) และด้านทักษะทางวิชาชีพ (SKL) ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (AQR) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ค่า Sig. เท่ากับ .000

โดยกำหนดให้

KNW แทน	ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
EXP แทน	ด้านประสบการณ์งานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
ETH แทน	ด้านความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
SKL แทน	ด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
AQR แทน	คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษี

อากร

4.4 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย ด้านความรู้ความสามารถ (KNW) ด้านประสบการณ์งานสอบบัญชี (EXP) ด้านความเที่ยงธรรม (ETH) และด้านทักษะทางวิชาชีพ (SKL)

ในการทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% (ระดับนัยสำคัญ $P = 0.05$) ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐาน เมื่อค่า Sig. (2-tailed)/2 ที่คำนวณได้มีค่าความเชื่อมั่นน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (ระดับนัยสำคัญ $P = 0.05$) มีผลการทดสอบสมมติฐานแสดงได้ดังตารางที่ 12-23

ตารางที่ 12 ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยรวม

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0.647 ^a	0.418	0.411	0.202

a. Predictors: (Constant), ด้านความรู้ ความสามารถ (KNW), ด้านประสบการณ์งานสอบบัญชี (EXP), ด้านความเที่ยงธรรม (ETH), ด้านทักษะทางวิชาชีพ (SKL)

b. Dependent Variable: คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผลจากการวิเคราะห์ในตารางที่ 12 พบว่า ตัวแปรทั้ง 4 ตัว ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยรวมอยู่ในระดับมากคือ 0.647^a ตัวแปรทั้ง 4 ตัวสามารถอธิบายความแม่นยำในการพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 41.18 ด้วยความคลาดเคลื่อนของการประมาณ 0.20 (หมายถึงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์โดยเฉลี่ย)

ตารางที่ 13 การตรวจสอบตัวแปรอิสระปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	9.877	4	2.469	60.247	.000 ^b
	Residual	13.730	335	.041		
	Total	23.607	339			

a. Predictors: (Constant), ด้านความรู้ ความสามารถ (KNW), ด้านประสบการณ์งานสอบบัญชี (EXP), ด้านความเที่ยงธรรม (ETH), ด้านทักษะทางวิชาชีพ (SKL)

b. Dependent Variable: คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 13 พบว่า มีตัวแปรอิสระคือปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย ด้านความรู้ ความสามารถ (KNW), ด้านประสบการณ์งานสอบบัญชี (EXP), ด้านความเที่ยงธรรม (ETH) และด้านทักษะทางวิชาชีพ (SKL) อย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 14 ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0.410 ^a	0.168	0.161	0.241

a. Predictors: (Constant), ด้านความรู้ ความสามารถด้านการบัญชี (KAC), ด้านความรู้ ความสามารถด้านการสอบบัญชี (KAD), ด้านความรู้ ความสามารถด้านภาษีอากร (KTX)

b. Dependent Variable: คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผลจากการวิเคราะห์ในตารางที่ 14 พบว่า ตัวแปรทั้ง 3 ตัว ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ในระดับมากคือ 0.410^a ตัวแปรทั้ง 3 ตัวสามารถอธิบายความแม่นยำในการพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 16.80 ด้วยความคลาดเคลื่อนของการประมาณ 0.24 (หมายถึงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์โดยเฉลี่ย)

ตารางที่ 15 การตรวจสอบตัวแปรอิสระปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	3.972	3	1.324	22.656	.000 ^b
Residual	19.635	336	.058		
Total	23.607	339			

a. Predictors: (Constant), ด้านความรู้ ความสามารถด้านการบัญชี (KAC), ด้านความรู้ ความสามารถด้านการสอบบัญชี (KAD), ด้านความรู้ ความสามารถด้านภาษีอากร (KTX)

b. Dependent Variable: คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 15 พบว่า มีตัวแปรอิสระคือปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย ด้านความรู้ ความสามารถด้านการบัญชี (KAC), ด้านความรู้ ความสามารถด้านการสอบบัญชี (KAD), ด้านความรู้ ความสามารถด้านภาษีอากร (KTX) อย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 1 ความรู้ ความสามารถ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ตารางที่ 16 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระด้านความรู้ ความสามารถ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	3.612	.144		25.113	.000
KAC	-.038	.035	-.086	-1.092	.275
KAD	.125	.048	.239	2.585	.010**
KTX	.167	.043	.267	3.912	.000**

a. Dependent Variable: คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (AQR)

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 16 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

$$AQR = 3.612 + 0.125(KAD) + 0.167(KTX)$$

โดยที่ AQR = คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

KAD = ด้านความรู้ ความสามารถด้านการสอบบัญชี

KTX = ด้านความรู้ ความสามารถด้านภาษีอากร

ค่า b ของด้านความรู้ ความสามารถด้านการสอบบัญชี = 0.125 หมายความว่า ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีในส่วนของด้านความรู้ ความสามารถด้านการสอบบัญชี เพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชี จะเพิ่มขึ้น 0.125 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับสมมติฐานที่ 1 (P = 0.01) แสดงว่าปัจจัยด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ค่า b ของด้านความรู้ ความสามารถด้านภาษาอากร = 0.167 หมายความว่า ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีในส่วนของด้านความรู้ ความสามารถด้านภาษาอากร เพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชี จะเพิ่มขึ้น 0.167 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับสมมติฐานที่ 1 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชี ภาษาอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 17 ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษาอากร ด้านประสบการณ์งานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษาอากร

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.592 ^a	.351	.345	.213

a. Predictors: (Constant), ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ (ETY), ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ (EAM), ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ (ETM)

b. Dependent Variable: คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษาอากร

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 17 พบว่า ตัวแปรทั้ง 3 ตัว ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษาอากร ในระดับมากที่สุดคือ 0.592^a ตัวแปรทั้ง 3 ตัวสามารถอธิบายความแม่นยำในการพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 30.51 ด้วยความคลาดเคลื่อนของการประมาณ 0.21 (หมายถึงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์โดยเฉลี่ย)

ตารางที่ 18 การตรวจสอบตัวแปรอิสระปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษาอากร ด้านประสบการณ์งานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษาอากร

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	8.282	3	2.761	60.534	.000 ^b
	Residual	15.324	336	.046		
	Total	23.607	339			

a. Predictors: (Constant), ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ (ETY), ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ (EAM), ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ (ETM)

b. Dependent Variable: คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผลจากการวิเคราะห์ในตารางที่ 18 พบว่า มีตัวแปรอิสระคือปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ (ETY), ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ (EAM), ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ (ETM) อย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ประสบการณ์งานสอบบัญชี ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ตารางที่ 19 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระด้านประสบการณ์งานสอบบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	2.292	.207		11.059	.000
ETY	.117	.037	.157	3.191	.002**
EAM	.445	.040	.579	11.093	.000**
ETM	-.040	.041	-.057	-.985	.325

a. Dependent Variable: คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (AQR)

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01

ผลจากการวิเคราะห์ในตารางที่ 19 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

$$AQR = 2.292 + 0.117(ETY) + 0.445(ETM)$$

โดยที่ AQR = คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี
ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
ETY = ด้านความหลากหลายของธุรกิจ
ETM = ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ

ค่า b ของด้านความหลากหลายของธุรกิจ = 0.117 หมายความว่า ด้านประสิทธิภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในส่วนของด้านความหลากหลายของธุรกิจ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชี จะเพิ่มขึ้น 0.117 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับสมมติฐานที่ 2 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านประสิทธิภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ค่า b ของด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ = 0.445 หมายความว่า ด้านประสิทธิภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในส่วนของด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชี จะเพิ่มขึ้น 0.445 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านประสิทธิภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 20 ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ด้านความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.472 ^a	.223	.214	.234

a. Predictors: (Constant), ด้านความซื่อสัตย์สุจริต (ETA), ด้านความเป็นรูปธรรม (ETB), ด้านสมรรถนะทางวิชาชีพและให้ความใส่ใจ (ETC), ด้านการรักษาความลับและพฤติกรรมทางวิชาชีพ (ETD)

b. Dependent Variable: คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผลจากการวิเคราะห์ในตารางที่ 20 พบว่า ตัวแปรทั้ง 4 ตัว ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ในระดับมากที่สุดคือ 0.472^a ตัวแปรทั้ง 4 ตัวสามารถอธิบายความแม่นยำในการพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 22.30 ด้วยความคลาดเคลื่อนของการประมาณ 0.23 (หมายถึงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์โดยเฉลี่ย)

ตารางที่ 21 การตรวจสอบตัวแปรอิสระปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ด้านความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	5.263	4	1.316	24.028	.000 ^b
Residual	18.344	335	.055		
Total	23.607	339			

a. Predictors: (Constant), ด้านความซื่อสัตย์สุจริต (ETA), ด้านความเป็นรูปธรรม (ETB), ด้านสมรรถนะทางวิชาชีพและให้ความใส่ใจ (ETC), ด้านการรักษาความลับและพฤติกรรมทางวิชาชีพ (ETD)

b. Dependent Variable: คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผลจากการวิเคราะห์ในตารางที่ 21 พบว่า มีตัวแปรอิสระคือปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต (ETA), ด้านความเป็นรูปธรรม (ETB), ด้านสมรรถนะทางวิชาชีพและให้ความใส่ใจ (ETC), ด้านการรักษาความลับและพฤติกรรมทางวิชาชีพ

(ETD) อย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ความเที่ยงธรรม ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ตารางที่ 22 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระด้านความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	3.791	.189		20.097	.000
ETA	.248	.036	.377	6.854	.000**
ETB	.202	.041	.322	4.876	.000**
ETC	.222	.037	.372	5.999	.000**
ETD	-.030	.048	-.043	-.619	.536

a. Dependent Variable: คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (AQR)

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 22 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

$$AQR = 3.791 + 0.248(ETA) + 0.202(ETB) + 0.222(ETC)$$

โดยที่

AQR	=	คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
ETA	=	ด้านความซื่อสัตย์สุจริต
ETB	=	ด้านความเป็นรูปธรรม
ETC	=	ด้านสมรรถนะทางวิชาชีพและให้ความใส่ใจ

ค่า b ของด้านความซื่อสัตย์สุจริต = 0.248 หมายความว่า ด้านความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในส่วนของด้านความซื่อสัตย์สุจริต เพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชี จะเพิ่มขึ้น 0.248 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับรับสมมติฐานที่ 3 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ค่า b ของด้านความเป็นรูปธรรม = 0.202 หมายความว่า ด้านความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในส่วนของด้านความเป็นรูปธรรม เพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชี จะเพิ่มขึ้น 0.202 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับรับสมมติฐานที่ 3 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ค่า b ของด้านสมรรถนะทางวิชาชีพและให้ความใส่ใจ = 0.222 หมายความว่า ด้านความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในส่วนของด้านสมรรถนะทางวิชาชีพและให้ความใส่ใจ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชี จะเพิ่มขึ้น 0.222 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับรับสมมติฐานที่ 3 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 23 ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.685 ^a	.470	.462	.193

a. Predictors: (Constant), ด้านทักษะทางปัญญา (SKA), ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน (SKB), ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (SKC), ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และการสื่อสาร (SKD), ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและจัดการธุรกิจ (SKD)

b. Dependent Variable: คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผลจากการวิเคราะห์ในตารางที่ 23 พบว่า ตัวแปรทั้ง 5 ตัว ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ในระดับมากที่สุดคือ 0.685^a ตัวแปรทั้ง 5 ตัวสามารถอธิบายความแม่นยำในการพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 47.00 ด้วยความคลาดเคลื่อนของการประมาณ 0.19 (หมายถึงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์โดยเฉลี่ย)

ตารางที่ 24 การตรวจสอบตัวแปรอิสระปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	11.092	5	2.218	59.210	.000 ^b
	Residual	12.514	334	.037		
	Total	23.607	339			

a. Predictors: (Constant), ด้านทักษะทางปัญญา (SKA), ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (SKB), ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (SKC), ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร (SKD), ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและจัดการธุรกิจ (SKD)

b. Dependent Variable: คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 24 พบว่า มีตัวแปรอิสระคือปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย ด้านทักษะทางปัญญา (SKA), ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (SKB), ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (SKC), ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร (SKD), ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและจัดการธุรกิจ (SKD) อย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผล

ต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 ทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ตารางที่ 25 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	2.370	.163		14.520	.000
SKA	.068	.035	.110	1.942	.053
SKB	-.028	.034	-.047	-.823	.411
SKC	-.088	.064	-.111	-1.384	.167
SKD	.380	.052	.510	7.261	.000**
SKE	.187	.048	.291	3.914	.000**

a. Dependent Variable: คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (AQR)

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 25 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

$$AQR = 2.370 + 0.380(SKD) + 0.187(SKE)$$

โดยที่ SKD = ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร

SKE = ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและจัดการธุรกิจ

ค่า b ของด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร = 0.380 หมายความว่า ด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในส่วนของด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร เพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชี จะ

เพิ่มขึ้น 0.380 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับสมมติฐานที่ 4 ($P < 0.01$) แสดงว่า ปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ค่า b ของด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและจัดการธุรกิจ = 0.187 หมายความว่า ด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในส่วนของด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและจัดการธุรกิจ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชี จะเพิ่มขึ้น 0.187 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับสมมติฐานที่ 4 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

4.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แสดงได้ดังตารางที่ 26

ตาราง 26 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

	สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
H1	ความรู้ ความสามารถ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	ได้รับการสนับสนุน (supported)
H2	ประสบการณ์งานสอบบัญชี ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	ได้รับการสนับสนุน (supported)
H3	ความเที่ยงธรรม ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	ได้รับการสนับสนุน (supported)
H4	ทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	ได้รับการสนับสนุน (supported)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย (1) เพื่อศึกษาผลกระทบของความรู้ ความสามารถที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (2) เพื่อศึกษาผลกระทบของประสบการณ์งานสอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (3) เพื่อศึกษาผลกระทบของความรู้เชิงธรรมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (4) เพื่อศึกษาผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีประเด็นนำเสนอได้ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. ผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษา
2. การอภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ในการสรุปผลการศึกษา ผู้ศึกษาได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน โดยผู้ศึกษาขอสรุปผลการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในทำการศึกษาครั้งนี้ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีสถานที่ตั้งของสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 340 คน โดยการส่งแบบสอบถามเป็นจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email) ได้แบบสอบถามกลับมาอย่างสมบูรณ์จำนวน 340 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนใหญ่ พบว่า ส่วนใหญ่

เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.20 อายุมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.90 จดทะเบียนเป็นผู้สอบ บัญชีอยู่ในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 75.00 มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 88.80 มีรายได้เฉลี่ยต่อปี มากกว่า 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.60 มี ประสบการณ์ในการเป็นผู้สอบบัญชีมากกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 71.80 มีจำนวนผู้ใช้บริการ (ลูกค้า) ที่ให้บริการงานตรวจสอบบัญชีทั้งหมดต่อปีส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ใช้บริการ 50-100 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.40

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรของกลุ่มตัวอย่างและผลการ ทดสอบสมมติฐานการศึกษา

2.1 ความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรู้ ความสามารถด้านภาษีอากร รองลงมาคือ ด้านความรู้ ความสามารถด้านการสอบบัญชี และด้านความรู้ ความสามารถด้านการ บัญชี ตามลำดับ

2.2 ประสบการณ์งานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เกี่ยวกับด้านประสบการณ์งานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ รองลงมาคือ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ และด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ ตามลำดับ

2.3 ความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เกี่ยวกับด้านความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชี ภาษีอากร พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความซื่อสัตย์สุจริต รองลงมาคือ การรักษาความลับและ พฤติกรรมทางวิชาชีพ ความเป็นรูปธรรม และด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ ตามลำดับ

2.4 ทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เกี่ยวกับด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบ บัญชีภาษีอากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบ บัญชีท่านมีความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ การวิเคราะห์ การนำไปแก้ไขปัญหาและ ประเมินผลทักษะด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด และมีความสามารถในการคำนวณและการใช้ เครื่องมือทางเทคนิคต่างๆ ความสามารถในการทำการทำโมเดล และการวิเคราะห์ความเสี่ยง การ

วัดผล การรายงานผล และการทำตามกฎข้อบังคับ รองลงมาคือ มีความรู้ด้านธุรกิจและมีความเข้าใจในเรื่องการบ้าน การเมืองและเรื่องที่เกิดขึ้นในนานาประเทศ ทักษะด้านองค์การ ผู้สอบบัญชีสามารถบริหารจัดการตนเอง ความคิด อิทธิพล และการเรียนรู้ตนเอง ความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดการงานต่างๆ ให้เสร็จตามวันเวลาที่กำหนด ผู้สอบบัญชีสามารถทำงานร่วมและปรึกษางานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับและแก้ปัญหาความขัดแย้ง การทำงานเป็นกลุ่ม การปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนที่มีความเห็นหรือมีความคิดเห็นต่างกัน การเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในสภาวะแวดล้อมที่แตกต่าง การนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และชี้ประเด็นผ่านการเขียนและพูดทั้งในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ ฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง และผู้สอบบัญชีท่านมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การบริหารบุคคล และทรัพยากร การตัดสินใจ ความสามารถในการจัดและแบ่งงานและการกระตุ้นและพัฒนาบุคลากร การมีภาวะผู้นำ การพิจารณาและตัดสินใจอย่างมีอาชีพ ตามลำดับ

2.5 คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

พบว่า คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีมีเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีมีทักษะการปฏิบัติงานต่อการปฏิบัติงาน ผู้สอบบัญชีมีคุณลักษณะส่วนบุคคลต่อการปฏิบัติงาน และผู้สอบบัญชีมีความรู้ ความสามารถต่อการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ผู้ศึกษาได้ทำการกำหนดสมมติฐานการศึกษา ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความรู้ ความสามารถ ได้แก่ ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี ด้านภาษีอากร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า ความรู้ ความสามารถ ได้แก่ ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี ด้านภาษีอากร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ประสบการณ์งานสอบบัญชี ได้แก่ ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพงานสอบบัญชี ได้แก่ ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพการ จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 ความเที่ยงธรรม ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นรูปธรรม สมรรถนะทางวิชาชีพ และให้ความใส่ใจ การรักษาความลับและความพฤติกรรมทางวิชาชีพ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพการ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 พบว่า ความเที่ยงธรรม ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นรูปธรรม สมรรถนะทางวิชาชีพ และให้ความใส่ใจ การรักษาความลับและความพฤติกรรมทางวิชาชีพ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพการ จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 4 ทักษะทางวิชาชีพ ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์การ และการจัดการธุรกิจ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพการ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์การ และการจัดการธุรกิจ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพการ จึงยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพการในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพการ ประกอบด้วย

1. ความรู้ ความสามารถ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพการ แสดงว่า ผู้สอบบัญชีอาชีพการที่มีความรู้ทางวิชาชีพด้านการบัญชี ด้านการสอบบัญชี และด้านการภาษีอากรยิ่งผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จะส่งผลให้เกิดสมรรถนะ และทักษะการปฏิบัติงาน เกิดความชำนาญและเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศิริินภา อันทรง พร้อมพร ภูวดิน และสมใจ บุญหมื่นไวย, 2562)

ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีภาษีอากรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชีภาษีอากร ได้แก่ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านเที่ยงธรรม ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีภาษีอากร และสามารถพัฒนาให้เหมาะสมกับงานสอบบัญชีภาษีอากรในอนาคตให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เมทธิณี เมษสุวรรณ, 2562) พบว่า การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพมีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อเชิงบวกกับคุณภาพงานบริการที่ให้ความเชื่อมั่น ดังนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชีในประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพ จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและมุ่งเน้นการเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ เพิ่มความสามารถในการดำเนินงานและเพิ่มระดับความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ข้อมูล เพื่อส่งผลต่อคุณภาพของงานบริการที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (มัยฤทธิ์ ทองสงโสม, 2561) พบว่า ผู้ตรวจสอบภายในมีความคิดเห็นต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี เกี่ยวกับเรื่องความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน ด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพที่ควรอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก และความรู้ความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน

2. ประสพการณ์การงานสอบบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แสดงว่า ผู้สอบบัญชีที่มีประสพการณ์การทำงานมากส่งผลให้เกิดเชี่ยวชาญในงานตรวจสอบ และทำให้มีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อรอุมา แกวลีทธิ, 2561) ได้ศึกษาคูณภาพงานสอบบัญชีที่ผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่า ประสพการณ์ของผู้สอบบัญชีมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยสรุปคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้างคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้มีความน่าเชื่อถือ และสร้างข้อได้เปรียบในวิชาชีพสอบบัญชี พัฒนาและปรับปรุงกลยุทธ์การบริการงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เยาวนาถ หมานหมุย, 2558) พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีด้านประสพการณ์สอบบัญชีส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในและคุณภาพงานสอบบัญชี

3. ความเที่ยงธรรม ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แสดงว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรควรปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชี เช่น ด้านการรักษาความลับ ด้านความโปร่งใสความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศิริินภา อันทรง พร้อมพร ภูวดิน และสมใจ บุญหมื่นไวย, 2562) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชีภาษีอากร ได้แก่ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านเที่ยงธรรม ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีภาษีอากร และสามารถพัฒนาให้เหมาะสมกับงานสอบบัญชีภาษีอากรในอนาคตให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (เมทธิณี เมฆสุวรรณ, 2562) พบว่า การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพงานบริการที่ให้ความเชื่อมั่น ดังนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชีในประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพ จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและมุ่งเน้นการเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ เพิ่มความสามารถในการดำเนินงานและเพิ่มระดับความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ข้อมูล เพื่อส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานบริการที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เยาวนาถ หมานหมุย, 2559) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายใน และคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ โดยได้ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานสอบบัญชี ตำแหน่งของผู้สอบบัญชี ระดับของผู้สอบบัญชี จำนวนสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย และจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์

4. ทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แสดงว่า ผู้สอบบัญชีควรให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถด้วยความชำนาญอย่างระมัดระวังรอบคอบมีความรับผิดชอบต่อนักที่มีคุณธรรม ให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีและทักษะทางวิชาชีพบัญชีอย่างสม่ำเสมอจะเกิดประโยชน์ต่อคุณภาพในการปฏิบัติทางงานการสอบบัญชียิ่งขึ้นไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ (รัชณี บินยาเซ็น, 2561) พบว่า ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีอยู่ในระดับมาก มีผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีโดยรวม ข้อเสนอแนะคือ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (นภาพร ชูเปียเต็ง, 2559) พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ทักษะในการปฏิบัติงาน มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.37 จากค่าสถิติสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ $R^2 = 0.55$ หมายถึง ปัจจัยเชิงสาเหตุจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน และทักษะในการปฏิบัติงานร่วมกัน พยากรณ์คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของ

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทยได้ถึงร้อยละ 55 ภายใต้ปัจจัยแฝงเชิงสาเหตุเกี่ยวกับทักษะในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (รัตติยา วงศรีลา และจิรพงษ์ จันทร์งาม, 2561) พบว่าด้านทักษะการปฏิบัติงานตรวจสอบ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงินโดยรวม ดังนั้นผู้สอบบัญชีภาษีอากรควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มพูนและพัฒนาความรู้ความสามารถทางการสอบบัญชีทักษะในการปฏิบัติงานตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างให้งบการเงินที่ตรวจสอบมีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ อันจะนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ใช้งบการเงินต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 กรมสรรพากร อาจจะทำข้อตกลงหรือเข้าไปมีส่วนร่วม ในการกำหนดแนวทางเสนอแนะ ปรับปรุงหลักสูตร ให้กับสถานศึกษาต่างๆ เพื่อให้ นักศึกษา คณะบัญชีในประเทศไทย มีทักษะทางวิชาชีพและมีประสบการณ์ตรงในวิชาชีพ โดยอาจจะจัดเจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานที่มีองค์ความรู้ มีความเข้าใจ และมีประสบการณ์ในงานดังกล่าวเป็นอย่างดี ไปให้ความรู้แก่นักศึกษาคณะบัญชี

1.2 สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ควรทบทวนปรับปรุงหลักสูตรและข้อบังคับเกี่ยวกับวิชาชีพการสอบบัญชี โดยควรจัดให้มีเนื้อหาการสอนเน้นการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี มากยิ่งขึ้น อีกทั้งควรเน้นให้มีการฝึกงานในภาคปฏิบัติจริงเพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะทางวิชาชีพและมีประสบการณ์ จากผู้สอบบัญชีภาษีอากรโดยตรง

1.3 หน่วยงานกำกับดูแลผู้สอบบัญชีภาษีอากร ควรกำหนดข้อกำหนดและข้อกำหนดทางวิชาชีพในการพัฒนาเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี และประมวลรัษฎากร ในด้านที่ก่อให้เกิดทักษะทางวิชาชีพและ และเพิ่มพูนเป็นประสบการณ์มากยิ่งขึ้น

1.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดอบรมสัมมนา หลักสูตร ภาคเอกชน อาจจะทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นองค์ความรู้เพื่อให้เกิดทักษะทางวิชาชีพ หรือหลักสูตรที่เพิ่มพูนประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญ สำหรับหลักสูตรที่จัดอบรมให้แก่ผู้สอบบัญชีภาษีอากร

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

นอกจากประโยชน์ข้างต้นที่กล่าวมาแล้วนี้ การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดทำงานวิจัยสำหรับผู้ที่มีความสนใจศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ และใช้เป็นกรณีศึกษาเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ในหลายประเด็น เช่น การเพิ่มกรอบแนวคิดการวิจัย ศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี และศึกษาสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร รวมทั้งอาจศึกษาในเชิงลึกใช้สถิติที่สูงขึ้น หรืออาจมีการเปรียบเทียบผู้สอบบัญชีภาษีอากรระหว่างประเทศ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2563. “กฎกระทรวง ว่าด้วยการยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พ.ศ. ๒๕๕๔”. [เว็บบล็อก]. สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2563 จาก https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid=1079.
- กรมสรรพากร. 2563. “ความรู้เกี่ยวกับผู้สอบบัญชีภาษีอากร”. [เว็บบล็อก]. สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2563 จาก <https://www.rd.go.th/publish/7247.0.html>.
- กิตติคม จันทริยา. 2561. อิทธิพลของความรู้ความสามารถ คุณลักษณะหลักฐานการสอบบัญชีที่ดี และความสามารถทางการบริหารงานที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยที่มีรายได้สูง. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 11(3): 139-150.
- ณัฐธิดา จินมอญ. 2560. ความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- นวพร ชูเปี้ยเต็ง และจันทร์ลอย เลขทิพย์. 2561. ความรู้ความสามารถที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชี ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย (ในมุมมองของผู้รับการตรวจสอบ). วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 13(2): 170-181.
- นวพร ชูเปี้ยเต็ง และฐิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์. 2559. ปัจจัยเชิงสาเหตุของทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานที่มีต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร, 13(2): 100-116.
- นวพร ชูเปี้ยเต็ง และฐิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์. 2559. ผลกระทบของทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 11(3): 57-66.
- มัยฤทธิ์ ทองสงโสม. 2560. อิทธิพลของความรู้ความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน และประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ครั้งที่ 7. 6-7 กรกฎาคม 2560.

- เมทธิณี เมษสุวรรณ และศุภรัักษ์ จันทร์จรัสจิตต์. 2562. ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้
ต่อเนืองทางวิชาชีพกับคุณภาพงานบริการที่ให้ความเชื่อมั่นของผู้ประกอบวิชาชีพด้าน
การสอบบัญชีในประเทศไทย. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
11(3): 179-189.
- เยาวนาถ หมานหม้อย. 2558. ผลกระทบของจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีต่อประสิทธิภาพระบบ
การควบคุมภายในและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รัชนี บินยาเซ็น. 2561. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่ง
ประเทศไทย. วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 5(1): 209-217.
- รัตติยา วงศรีลา และจิรพงษ์ จันทร์งาม. 2561. ผลกระทบของสมรรถนะการสอบบัญชีที่มีต่อ
คุณภาพงบการเงินของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร. การประชุมวิชาการ
ระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 6. 8 มิถุนายน 2561: 448-460.
- ศิริรญา อันทรง พร้อมพร ภูวดิน และสมใจ บุญหมื่นไวย. 2562. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ
งานสอบบัญชีภาษีอากรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. การประชุมวิชาการระดับชาติ
วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 6. 30 มีนาคม 2562: 189-199.
- อรอุมา แก้วสิทธิ์. 2561. คุณภาพงานสอบบัญชีที่ผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การประชุมวิชาการและนำเสนอ
ผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 3. 15 พฤศจิกายน 2562: 477-483.
- International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing. 2563.
“มาตรฐานสากลสำหรับการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน(มาตรฐาน)”. [เว็บไซต์
บล็อก]. สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2563 จาก
[https://na.theiia.org/translations/PublicDocuments/IPPF-Standards-2017-
Thai.pdf](https://na.theiia.org/translations/PublicDocuments/IPPF-Standards-2017-Thai.pdf).

BIBLIOGRAPHY

- The International Federation of Accountants. 2020. “**International Education Standard (IES) 2**”. [Online]. Search on 2020, February 10, Available: [https://www.ifac.org/system/files/publications/files/IES%20%20Exposure%20Draft%20and%20Memo_VDRAFT-Formatted1%20\(3\)_0.pdf](https://www.ifac.org/system/files/publications/files/IES%20%20Exposure%20Draft%20and%20Memo_VDRAFT-Formatted1%20(3)_0.pdf).
- The International Federation of Accountants. 2020. “**International Education Standard (IES) 3**”. [Online]. Search on 2020, February 10, Available: [https://www.ifac.org/system/files/publications/files/IAESB-IES-3-\(Revised\)_0.pdf](https://www.ifac.org/system/files/publications/files/IAESB-IES-3-(Revised)_0.pdf).
- The International Federation of Accountants. 2020. “**International Education Standard (IES) 5**”. [Online]. Search on 2020, February 10, Available: <https://www.ifac.org/system/files/publications/files/IES-5-Initial-Professional-Experience.pdf>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ

แบบรายงานผลการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อกำหนดกับนิยามตัวแปร

ตารางผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน

ข้อกำหนด	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
ความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาษีอากร						
ความรู้ ความสามารถด้านการบัญชี						
1. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของผู้ถือหุ้น รายได้ ค่าใช้จ่าย	0	1	1	2	0.67	Pass
2. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน	0	1	1	2	0.67	Pass
3. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องการจัดรายการใหม่ การวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรก การวัดมูลค่าในภายหลัง	0	1	1	2	0.67	Pass
4. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องรายงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	0	1	1	2	0.67	Pass
ความรู้ ความสามารถด้านการสอบบัญชี						
5. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับเรื่องข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี การวางแผนการตรวจสอบ รวมถึงแนวการสอบบัญชี	1	1	1	3	1	Pass
6. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับ	1	1	1	3	1	Pass

ตารางผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
เรื่องการตรวจสอบยอดยกมาในการสอบบัญชีครั้งแรก การเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชี						
7. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับเรื่องเหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบการเงิน การดำเนินงานต่อเนื่อง การใช้ผลงานของผู้อื่น	1	1	1	3	1	Pass
8. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับเรื่องการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก การวิเคราะห์เปรียบเทียบ	1	1	1	3	1	Pass
ความรู้ ความสามารถด้านภาษีอากร						
9. ท่านสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีเงินได้นิติบุคคล เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้	0	1	1	2	0.67	Pass
10. ท่านสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้	0	1	1	2	0.67	Pass
11. ท่านสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีธุรกิจเฉพาะ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้	0	1	1	2	0.67	Pass
12. ท่านสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีอากรแสตมป์ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้	0	1	1	2	0.67	Pass
ประสบการณ์งานสอบบัญชี						
ความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ						
1. ท่านเคยตรวจสอบกิจการที่มีความแตกต่างของประเภทธุรกิจอย่างต่อเนื่อง เช่น ชื้อมาขาย	1	1	1	3	1	Pass

ตารางผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
ไป ผลิต ขายส่งขายปลีก ร่วมค้า นำเข้า ส่งออก เป็นต้น						
2. ในแต่ละปีท่านมักจะรับงานตรวจสอบบัญชีใน กิจการ หรือธุรกิจที่ท่านยังไม่มี ความเชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นประสบการณ์ใน การทำงานของท่านทั้งในปัจจุบันและอนาคต	0	1	1	2	0.67	Pass
3. ท่านสามารถแยกแยะ และจำแนก รวมถึงการ วิเคราะห์ของรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในธุรกิจที่มี ความแตกต่างกันได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง	1	1	0	2	0.67	Pass
จำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ						
4. ท่านเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ได้รับจากการ ปฏิบัติงาน จะต้องมาจากการเรียนรู้ และการ พัฒนาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การรับงานที่มี ความหมาย หลากหลายและแตกต่างกันใน รูปแบบการดำเนินงานและรูปแบบของธุรกิจ	1	1	1	3	1	Pass
5. ท่านมีจำนวนผู้รับบริการงานสอบบัญชีเพิ่มขึ้น จากปีก่อน ๆ อย่างต่อเนื่อง	0	1	1	2	0.67	Pass
6. เมื่อทำการเปรียบเทียบกับผู้สอบบัญชีภาษี อากรท่านอื่นแล้ว ท่านได้รับการยอมรับจาก ผู้รับบริการ ในการปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ	0	1	1	2	0.67	Pass
7. ท่านมีผู้รับบริการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคำแนะนำของผู้รับบริการรายเก่า	1	0	1	2	0.67	Pass
8. เมื่อท่านเสนอบริการใหม่ ๆ ต่อผู้รับบริการ ผู้รับบริการยินดีที่จะใช้บริการเหล่านั้นอย่างเต็ม ใจ แล้วยังขอคำแนะนำให้ท่านนำเสนอบริการอื่น ๆที่เกี่ยวข้องและไม่ขัดต่อวิชาชีพ	1	1	0	2	0.67	Pass
ระยะเวลาในการตรวจสอบ						

ตารางผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
9. ท่านเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ท่านได้รับการ การอยู่ในวิชาชีพการสอบบัญชี ทำให้ท่านมีการ ปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ	1	1	1	3	1	Pass
10. ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ท่านได้เรียนรู้ถึง ความต้องการที่แตกต่างและหลากหลายของผู้ที่ เกี่ยวข้องกับงบการเงิน	1	1	1	3	1	Pass
11. ท่านมุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่มีระบบและมี คุณภาพ ซึ่งเป็นไปตามประสบการณ์ที่ได้จากการ ที่ท่านอยู่ในวิชาชีพเป็นระยะเวลานาน	1	1	1	3	1	Pass
ความเที่ยงธรรม						
ความซื่อสัตย์สุจริต						
1. ท่านมีการปฏิบัติโดยยึดความเป็นกลางเยี่ยงผู้ ประกอบวิชาชีพ ในการนำเสนอข้อมูลในรายงาน การตรวจสอบและรับรองบัญชี	1	1	1	3	1	Pass
2. ท่านมีการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยง ธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตโดยไม่ปกปิด ข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความเป็นจริงอันเป็น สาระสำคัญ	1	1	1	3	1	Pass
3. ท่านได้ทำการตรวจสอบและรับรองบัญชีใน กิจการที่รับตรวจโดยปราศจากอคติและความ ลำเอียง	1	1	1	3	1	Pass
ความเป็นรูปธรรม						
4. ท่านทำงานโดย ปราศจากอิทธิพลอันเกินควร	1	1	1	3	1	Pass
5. ท่านทำงานโดย มีความเป็นอิสระ	1	1	1	3	1	Pass
6. ท่านทำงานโดย ไม่มีความขัดแย้งทางด้าน ผลประโยชน์	1	1	1	3	1	Pass
สมรรถนะทางวิชาชีพ และให้ความสนใจ						

ตารางผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
7. ท่านใช้ความรู้ ความสามารถต่อการปฏิบัติหน้าที่วิชาชีพอย่างเต็มที่	1	1	1	3	1	Pass
8. ท่านมีความเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่วิชาชีพอย่างเต็มที่	1	1	1	3	1	Pass
9. ท่านสามารถใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสารให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีได้เป็นอย่างดี	1	1	1	3	1	Pass
การรักษาความลับและความพหุกิจกรรมทางวิชาชีพ						
10. ท่านให้ความสำคัญกับความลับของข้อมูลที่ได้มาจากความสัมพันธ์ทางวิชาชีพและทางธุรกิจ และหากได้รับการอนุมัติให้เปิดเผยได้ ท่านจะขอการอนุมัติจากผู้มีอำนาจอย่างถูกต้องและเฉพาะเจาะจง	0	1	1	2	0.67	Pass
11. ท่านปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ COSO ในเรื่อง Compliance	0	1	1	2	0.67	Pass
12. ท่านมีการค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ และให้ความสำคัญกับการยึดหลักความถูกต้อง ความโปร่งใส ความเป็นไปตามกฎระเบียบ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	3	1	Pass
ทักษะทางวิชาชีพ						
ทักษะทางปัญญา						
1. ท่านมี ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การ	1	1	1	3	1	Pass

ตารางผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
วิเคราะห์ การนำไปแก้ไขปัญหาและการ ประเมินผลทักษะด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด						
2. ท่านสามารถที่จะเข้าใจข้อความจากคนทั่วไป สื่อ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ และนำไปใช้ในการแก้ไข ปัญหาได้	1	0	1	2	0.67	Pass
3. เมื่อมีข้อสงสัย ท่านมีความสามารถที่จะ หา ข้อมูล คิด และหาเหตุผลได้และแก้ไขปัญหาที่ไม่ เคยเจอมาก่อนได้	1	1	1	3	1	Pass
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน						
4. ท่านมีความสามารถในการคำนวณและการใช้ เครื่องมือทางเทคนิคต่าง ๆ	1	1	1	3	1	Pass
5. ท่านมีความสามารถในการทำโมเดล และการ วิเคราะห์ความเสี่ยง	1	1	1	3	1	Pass
6. ท่านมีความสามารถในการวัดผล การรายงาน ผล และการทำตามกฎข้อบังคับ	1	1	1	3	1	Pass
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล						
7. ท่านสามารถ บริหารจัดการตนเอง ความคิด อิทธิพล และการเรียนรู้ตนเอง	1	1	1	3	1	Pass
8. ท่านสามารถ ที่จะเลือกและเรียงลำดับ ทรัพยากรที่มีจำกัด	1	1	1	3	1	Pass
9. ท่านสามารถ จัดการงานต่าง ๆ ให้เสร็จตามวัน เวลา ที่กำหนด	1	1	1	3	1	Pass
ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการ สื่อสาร						
10. ท่านสามารถทำงานร่วมและปรึกษางาน ร่วมกับผู้อื่น	1	1	1	3	1	Pass
11. ท่านยอมรับและสามารถแก้ปัญหาคความ	1	1	1	3	1	Pass

ตารางผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
ขัดแย้งการทำงานเป็นกลุ่ม						
12. ท่านสามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนที่มีวัฒนธรรมหรือมีความคิดเห็นต่างกัน	1	1	1	3	1	Pass
13. ท่านสามารถเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาวะแวดล้อมที่แตกต่าง	1	1	1	3	1	Pass
14. ท่านสามารถนำเสนอและชี้ประเด็น ผ่านการเขียนรายงานและพูดคุยทั้งในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ	1	1	1	3	1	Pass
15. ท่านฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง	1	1	1	3	1	Pass
ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ						
16. ท่านมีความรู้ด้านธุรกิจและมีความเข้าใจในเรื่องการบ้าน การเมืองและเรื่องที่เกิดขึ้นในนานาประเทศ ทักษะด้านองค์กร	0	1	1	2	0.67	Pass
17. ท่านมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การบริหารบุคคลและทรัพยากร การตัดสินใจ	1	1	1	3	1	Pass
18. ท่านมีความสามารถในการจัดและแบ่งงาน และการกระตุ้นและพัฒนาบุคลากร การมีภาวะผู้นำ การพิจารณาและตัดสินใจอย่างมีอาชีพ	1	1	1	3	1	Pass
คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี						
1. ท่านมีความรู้ ความสามารถ ในการตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชี และหลักฐานอื่น ๆ ตามแนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพ	0	1	1	2	0.67	Pass

ตารางผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
ได้กำหนดเป็นมาตรฐาน ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้						
2. ท่านมีประสบการณ์งานสอบบัญชีต่อการ ปฏิบัติงานเพียงพอในการ วินิจฉัย และแสดง ความเห็นได้ว่างบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นขัดกับ ข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญและเป็นไปตาม หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ด้วยความถูกต้อง แม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้	1	1	1	3	1	Pass
3. ท่านมีความเที่ยงธรรมต่อการปฏิบัติงานในการ ตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชี และหลักฐานอื่น ๆ ตามแนวทางปฏิบัติงานที่ วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐาน	0	1	1	2	0.67	Pass
4. ท่านมีทักษะทางวิชาชีพต่อการปฏิบัติงาน ตาม แนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็น มาตรฐาน สามารถวินิจฉัย และแสดงความเห็นได้ ว่างบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นขัดกับข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญและเป็นไปตามหลักการบัญชี ที่รับรองทั่วไป ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้	0	1	1	2	0.67	Pass

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

EFFECT OF FACTORS ON THE QUALITY OF TAX AUDITING IN BANGKOK
AND METROPOLITAN AREA

คำชี้แจง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 7 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์งานสอบบัญชี

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเที่ยงธรรม

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี

ส่วนที่ 7 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

คำถามปลายเปิด เพื่อเสนอข้อคิดเห็น (ถ้ามี)

โดยส่วนที่ 1-6 ให้ท่านอ่านข้อความและกาเครื่องหมายถูก ลงในช่องที่ตรงกับระดับ
ความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 7 ให้ท่านเขียนข้อเสนอแนะลงในที่ว่างที่เตรียมไว้ให้

แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีภาษีอากร

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ

 น้อยกว่า 30 ปี 30 - 35 ปี มากกว่า 35 - 40 ปี มากกว่า 40 ปี

3. จดทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรตามภูมิลำเนาใด

 กรุงเทพฯ ปริมณฑล (สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม นนทบุรี และปทุมธานี)

4. ระดับการศึกษา

 ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า สูงกว่าปริญญาตรี

5. รายได้เฉลี่ยต่อปี

 ต่ำกว่า 250,000 บาท 250,000 - 500,000 บาท 500,001 - 1,000,000 บาท มากกว่า 1,000,000 บาท

6. ประสบการณ์ในการเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร

 น้อยกว่า 1 ปี 1 - 3 ปี มากกว่า 3 - 6 ปี มากกว่า 6 ปี

7. จำนวนผู้ใช้บริการ (ลูกค้า) ที่ท่านให้บริการงานตรวจสอบบัญชีทั้งหมดต่อปี

 น้อยกว่า 50 ราย 50 - 100 ราย 101 - 150 ราย มากกว่า 150 ราย

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีภาคีอากร

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ความรู้ ความสามารถด้านการบัญชี					
1. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของผู้ถือหุ้น รายได้ ค่าใช้จ่าย					
2. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน					
3. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องการจัดรายการใหม่ การวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรก การวัดมูลค่าในภายหลัง					
4. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องรายงานของผู้สอบบัญชีภาคีอากร					
ความรู้ ความสามารถด้านการสอบบัญชี					
5. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับเรื่องข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี การวางแผนการตรวจสอบ รวมถึงแนวการสอบบัญชี					
6. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับเรื่องการตรวจสอบย้อนดกมาในการสอบบัญชี ครั้งแรก การเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชี					
7. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับเรื่องเหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบการเงิน การดำเนินงานต่อเนื่อง การใช้ผลงานของผู้อื่น					
8. ท่านสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับเรื่องการขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก การวิเคราะห์เปรียบเทียบ					
ความรู้ ความสามารถด้านภาษีอากร					
9. ท่านสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีเงินได้นิติ					

ส่วนที่ 2 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
บุคคล เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้					
10. ท่านสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้					
11. ท่านสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีธุรกิจเฉพาะ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้					
12. ท่านสามารถปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับเรื่องภาษีอากรแสตมป์ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์งานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ					
1. ท่านเคยตรวจสอบกิจการที่มีความแตกต่างของประเภทธุรกิจอย่างต่อเนื่อง เช่น ชื้อมาขายไป ผลิต ขายส่งขายปลีก ร่วมค้า นำเข้า ส่งออก เป็นต้น					
2. ในแต่ละปีท่านมักจะรับงานตรวจสอบบัญชีในกิจการ หรือธุรกิจที่ท่านยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นประสบการณ์ในการทำงานของท่านทั้งในปัจจุบันและอนาคต					
3. ท่านสามารถแยกแยะ และจำแนก รวมถึงการวิเคราะห์ของรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในธุรกิจที่มีความแตกต่างกันได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง					
จำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ					
4. ท่านเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน จะต้องมาจากการเรียนรู้ และการพัฒนาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การรับงานที่มีความหมาย หลากหลายและแตกต่างกันในรูปแบบการดำเนินงานและรูปแบบของธุรกิจ					
5. ท่านมีจำนวนผู้รับบริการงานสอบบัญชีเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๆ อย่าง					

ส่วนที่ 3 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ต่อเนื่อง					
6. เมื่อทำการเปรียบเทียบกับผู้สอบบัญชีอาชีพท่านอื่นแล้ว ท่านได้รับการยอมรับจากผู้รับบริการ ในการปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ					
7. ท่านมีผู้รับบริการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคำแนะนำของผู้รับบริการรายเก่า					
8. เมื่อท่านเสนอบริการใหม่ ๆ ต่อผู้รับบริการ ผู้รับบริการยินดีที่จะใช้บริการเหล่านั้นอย่างเต็มใจ แล้วยังขอคำแนะนำให้ท่านนำเสนอบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและไม่ขัดต่อวิชาชีพ					
ระยะเวลาในการตรวจสอบ					
9. ท่านเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ท่านได้รับจากการอยู่ในวิชาชีพการสอบบัญชี ทำให้ท่านมีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ					
10. ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ท่านได้เรียนรู้ถึงความต้องการที่แตกต่าง และหลากหลายของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงบการเงิน					
11. ท่านมุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่มีระบบและมีคุณภาพ ซึ่งเป็นไปตามประสบการณ์ที่ได้จากการที่ท่านอยู่ในวิชาชีพเป็นระยะเวลาานาน					

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีอาชีพ

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ความซื่อสัตย์สุจริต					
1. ท่านมีการปฏิบัติโดยยึดความเป็นกลางเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ ในการนำเสนอข้อมูลในรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี					
2. ท่านมีการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความเป็นจริงอันเป็นสาระสำคัญ					
3. ท่านได้ทำการตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการที่รับตรวจโดย					

ส่วนที่ 4 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ปราศจากอคติและความลำเอียง					
ความเป็นรูปธรรม					
4. ท่านทำงานโดย ปราศจากอิทธิพลอันเกินควร					
5. ท่านทำงานโดย มีความเป็นอิสระ					
6. ท่านทำงานโดย ไม่มีความขัดแย้งทางด้านผลประโยชน์					
สมรรถนะทางวิชาชีพ และให้ความใส่ใจ					
7. ท่านใช้ความรู้ ความสามารถต่อการปฏิบัติหน้าที่วิชาชีพอย่างเต็มที่					
8. ท่านมีความเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่วิชาชีพอย่างเต็มที่					
9. ท่านสามารถใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสารให้ผู้ใช้อข้อมูลเข้าใจในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีได้เป็นอย่างดี					
การรักษาความลับและความพฤติกรรมทางวิชาชีพ					
10. ท่านให้ความสำคัญกับความลับของข้อมูลที่ได้มาจากความสัมพันธ์ทางวิชาชีพและทางธุรกิจและหากได้รับการอนุมัติให้เปิดเผยได้ ท่านจะขอการอนุมัติจากผู้มีอำนาจอย่างถูกต้องและเฉพาะเจาะจง					
11. ท่านปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ COSO ในเรื่อง Compliance					
12. ท่านมีการค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ และให้ความสำคัญกับการยึดหลักความถูกต้อง ความโปร่งใส ความเป็นไปตามกฎระเบียบ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ					

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ทักษะทางปัญญา					
1. ท่านมี ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การนำไปแก้ไข ปัญหาและการประเมินผลทักษะด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด					
2. ท่านสามารถที่จะเข้าใจข้อความจากคนทั่วไป สื่อ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ และนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้					
3. เมื่อมีข้อสงสัย ท่านมีความสามารถที่จะ หาข้อมูล คิด และหาเหตุผลได้และแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อนได้					
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน					
4. ท่านมีความสามารถในการคำนวณและการใช้เครื่องมือทางเทคนิค ต่าง ๆ					
5. ท่านมีความสามารถในการทำโมเดล และการวิเคราะห์ความเสี่ยง					
6. ท่านมีความสามารถในการวัดผล การรายงานผล และการทำตามกฎ ข้อบังคับ					
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล					
7. ท่านสามารถ บริหารจัดการตนเอง ความคิด อิทธิพล และการเรียนรู้ ตนเอง					
8. ท่านสามารถ ที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัด					
9. ท่านสามารถ จัดการงานต่าง ๆ ให้เสร็จตามวัน เวลา ที่กำหนด					
ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร					
10. ท่านสามารถทำงานร่วมและปรึกษางานร่วมกับผู้อื่น					
11. ท่านยอมรับและสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งการทำงานเป็นกลุ่ม					
12. ท่านสามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนที่มีวัฒนธรรมหรือมีความ คิดเห็นต่างกัน					
13. ท่านสามารถเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ในการ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาวะแวดล้อมที่แตกต่าง					
14. ท่านสามารถนำเสนอและชี้ประเด็น ผ่านการเขียนรายงานและ พูดคุยทั้งในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ					

ส่วนที่ 5 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
15. ท่านฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง					
ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ					
16. ท่านมีความรู้ด้านธุรกิจและมีความเข้าใจในเรื่องการบ้าน การเมือง และเรื่องที่เกิดขึ้นในนานาประเทศ ทักษะด้านองค์การ					
17. ท่านมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การบริหารบุคคลและทรัพยากร การตัดสินใจ					
18. ท่านมีความสามารถในการจัดและแบ่งงานและการกระตุ้นและพัฒนาบุคลากร การมีภาวะผู้นำ การพิจารณาและตัดสินใจอย่างมืออาชีพ					

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชี
ภาษีอากร

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
คุณภาพของรายงานการตรวจสอบบัญชีและรับรองบัญชี					
1. ท่านมีความรู้ ความสามารถ ในการตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชี และหลักฐานอื่น ๆ ตามแนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐาน ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้					
2. ท่านมีประสบการณ์งานสอบบัญชีต่อการปฏิบัติงานเพียงพอในการวินิจฉัย และแสดงความเห็นได้ว่างบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นขัดกับข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญและเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำเวลา เชื่อถือได้					
3. ท่านมีความเที่ยงธรรมต่อการปฏิบัติงานในการตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชี และหลักฐานอื่น ๆ ตามแนวทาง					

ส่วนที่ 6 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐาน					
4. ท่านมีทักษะทางวิชาชีพต่อการปฏิบัติงาน ตามแนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐาน สามารถวินิจฉัย และแสดงความเห็นได้ ว่างบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นขัดกับข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญและ เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ทำ เวลา เชื่อถือได้					

ส่วนที่ 7 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

1. ทางด้านความรู้ ความสามารถ

.....

.....

2. ทางด้านประสบการณ์งานสอบบัญชี

.....

.....

3. ทางด้านความเที่ยงธรรม

.....

.....

4. ทางด้านทักษะทางวิชาชีพ

.....

.....

5. ทางด้านคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี

.....

.....

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	สรารุณี ศรีหาวงษ์
วัน เดือน ปีเกิด	17 มกราคม 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดอุดรธานี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2561 บัญชีบัณฑิต (บชบ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา
ประสบการณ์การทำงาน	บริษัท ตรวจสอบและที่ปรึกษา เอส แอล เค จำกัด
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ พ.ศ. 2548 – ปัจจุบัน บริษัท ฝึกอบรมและสัมมนา 2515 จำกัด ตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ พ.ศ. 2559 - ปัจจุบัน
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	134/33 หมู่บ้านทาวน์ อเวนิว โคโคส ถนนพระราม 2 ซอย 50 แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 10150